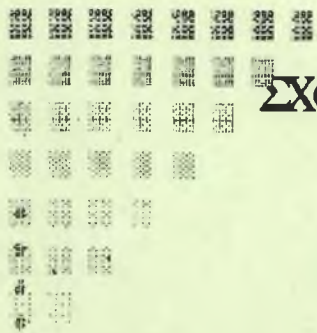

PI 2000-0539

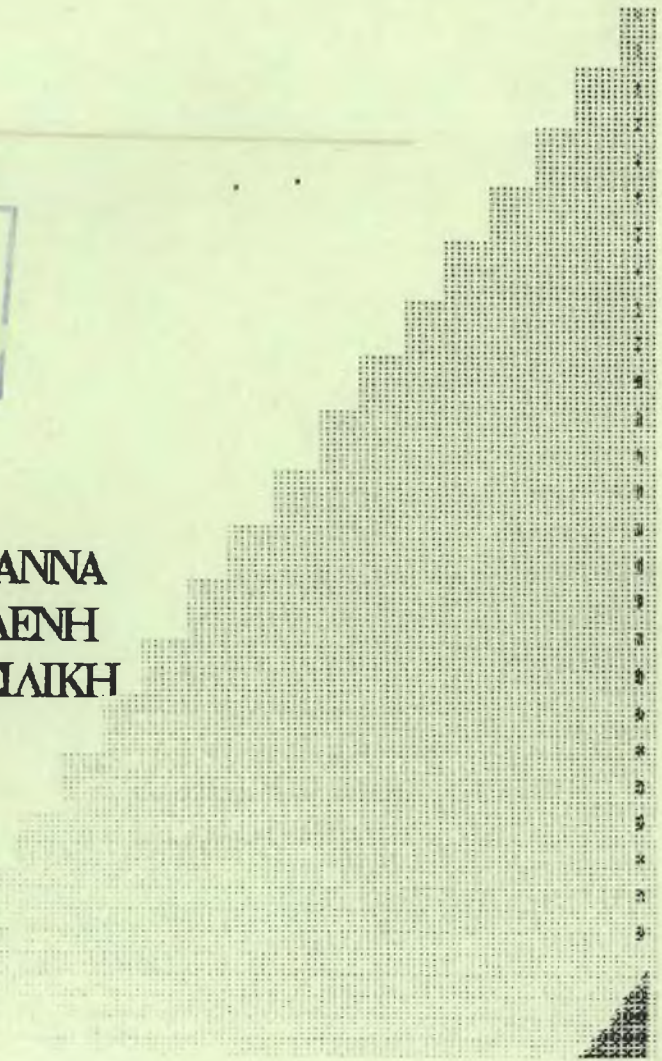
Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

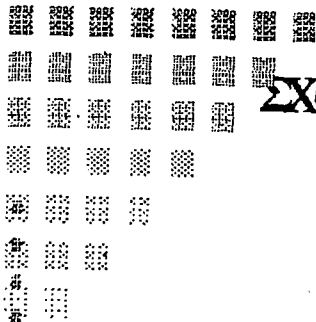
ΘΕΜΑ: «ΣΥΓΚΡΙΣΗ Α.Ε & ΕΠ.Ε.»

Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Αριθ. Βιβλίου: 775

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ ΚΑΛΛΗ ΙΩΑΝΝΑ
ΚΡΙΚΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΣΑΠΡΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙ 1998

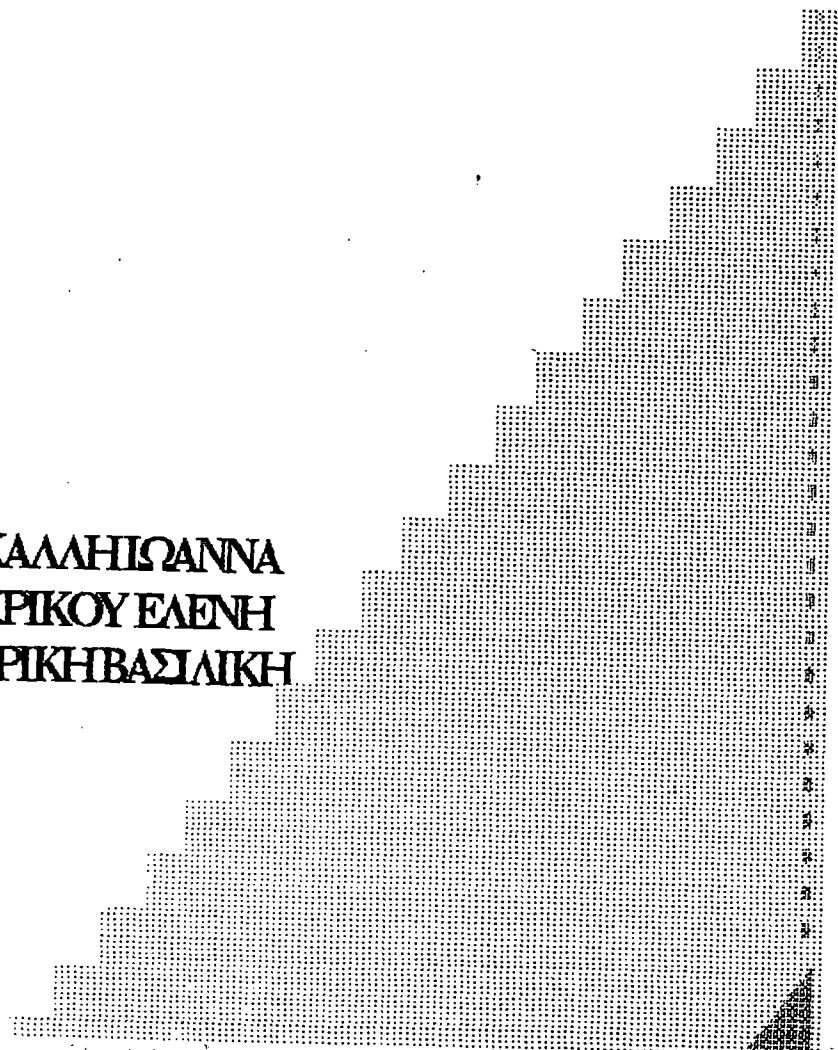

Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ: «ΣΥΓΚΡΙΣΗ Α.Ε & ΕΠΕ»

ΣΤΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ: ΚΑΛΛΗ ΓΩΑΝΝΑ
ΚΡΙΚΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΣΑΠΡΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙ 1998

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

	Γενικά για την Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.) και την Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ)	σελ.1
1.	Εταιρίες Κεφαλαίων	σελ.1
1. 1	Η Ανώνυμη Εταιρία	σελ.2
1. 1.1.	Τα πλεονεκτήματα της Ανώνυμης Εταιρίας	σελ.2
1.1.2.	Τα μειονεκτήματα των Ανωνύμων Εταιριών	σελ.3
1.2	Η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης	σελ.5
1.2.1.	Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της ΕΠΕ	σελ.5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1	Ο Κωδικός Βιβλίων και Στοιχείων	σελ. 7
2.1.1	Οι κατηγορίες βιβλίων του ΚΒΣ	σελ.7
2.1.2.	Τα βιβλία Τρίτης κατηγορίας	σελ.8

	Βιβλία Α.Ε. και Ε.Π.Ε.	σελ.1 1
2.2	Βιβλία ΑΕ	σελ.11
2.3	Βιβλία ΕΠΕ	σελ.12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

	Ευθύνες μελών	σελ.14
3.1	Τα δικαιώματα πάνω στο εταιρικό μερίδιο	σελ.14
3.2	Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το εταιρικό μερίδιο	
3.2.1	Γενικά	
3.2.2	Οι υποχρεώσεις του εταίρου	σελ.15
3.2.3	Τα προσωπικά δικαιώματα του ετέρου	σελ.15
3.3	Τα περιουσιακά δικαιώματα του ετέρου	σελ.18
3.4	Τα δικαιώματα της μειοψηφίας	σελ.19
	Ευθύνη διαχειριστών	σελ.20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

	Δημοσιότητα ΕΠΕ,ΑΕ	σελ.22
4.1	Δημοσιότητα ΕΠΕ	σελ.22
4.2	Δημοσιότητα δηλωτικού χαρακτήρα κατά τη λειτουργία της ΕΠΕ	σελ.25
4.3	Δημοσιότητα οικονομικών καταστάσεων και εκθέσεων Αρθ.22 παρ.8	σελ.26
4.3.1	Δημοσιότητα του άρθρου 8	σελ.27
4.4	Δημοσίευση στον τύπο	σελ.29
4.5	Το καθεστώς δημοσιότητας των ΕΠΕ σε σχέση με εκείνο των ΑΕ	σελ.31
4.6	Δημοσιότητα ΑΕ	σελ.32
4.6.1	Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα Άρθρ.7 ^α	σελ.32
4.6.2	Άρθρο 7β	σελ.34
4.7	Δημοσιότητα των ετήσιων λογαριασμών (οικονομικών καταστάσεων) (Άρθρ. 43β)	σελ.37
	Έλεγχος και δημοσιότητα ΕΟΚ (Άρθρο 109)	σελ.38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

	Όργανα Διοίκησης ΕΠΕ,ΑΕ	σελ.40
5.1	Τα όργανα της εταιρίας	σελ.40
5.2	Διοίκηση της ΕΠΕ	σελ.41
5.2.1	Το Εποπτικό Συμβούλιο	σελ.44
5.2.2	Οι ελεγκτές	σελ.45
5.3	Όργανα της Ανωνύμου Εταιρίας	σελ.45
5.3.1	Περί Γενικής Συνέλευσης	σελ.46
A	Πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης	σελ.46
B	Αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης	σελ.49
5.4	Το διοικητικό συμβούλιο	σελ.59
A	Εκλογή ή διορισμός συμβούλων	σελ.61
B	Λειτουργία του Δ.Σ.	σελ.64
5.5	Περί του ελέγχου της διαχείρισεως της Α.Ε.	σελ.70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1	Κόστος λειτουργίας	σελ.77
6.2	Έξοδα συστάσεως ΑΕ	σελ.77
6.3	Έξοδα συστάσεως ΕΠΕ	σελ.79

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Α.Ε) ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ(ΕΠΕ).

1. ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Οι επιχειρήσεις αυτές καλύπτουν μια συνεργασία μεταξύ προσώπων που συνεισφέρουν από κοινού για το σχηματισμό ενός μετοχικού κεφαλαίου, που απαιτείται για την έναρξη της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Εξάλλου οι μέτοχοι αυτοί, είναι εκείνοι που θα μοιραστούν τα κέρδη και τις ζημιές της επιχειρήσεως.

Το σπουδαιότερο χαρακτηριστικό των επιχειρήσεων αυτών Κεφαλαίου είναι ότι οι μέτοχοι έχουν περιορισμένη ευθύνη για τα χρέη της επιχειρήσεως και συγκεκριμένα μέχρι του ποσού που διέθεσαν για την απόκτηση των μετοχών τους.

Ακριβώς για το λόγο αυτό χρησιμοποιείται ο όρος της περιορισμένης ευθύνης και φυσικά αναφέρεται στην περιορισμένη ευθύνη (Limited liability) της επιχειρήσεως και που η νομοθεσία απαιτεί να αναγράφεται επάνω στην επωνυμία της εταιρίας, όπως και στα έντυπα της αλληλογραφίας της, με εξαίρεση τις περιπτώσεις λειτουργίας εταιριών για την προβολή της τέχνης και της επιστήμης, για φιλανθρωπικούς ή θρησκευτικούς σκοπούς κ.λ.π., όπου μπορεί να δοθεί έγκριση για την παράλειψη του παραπάνω όρου από την επωνυμία της εταιρίας.

Σχετικά με την ουσιώδη διαφορά μεταξύ μιας τέτοιας μορφής Εταιριών μπορεί κανείς να παρατηρήσει ότι μια προσωπική εταιρία αποτελείται από το σύνολο των εταίρων μελών της, που δικαιοπρακτούν και τη δεσμεύουν, ενώ μια εταιρεία κεφαλαίου παρουσιάζεται ως ένα ενιαίο σύνολο, που κατά νόμο αποτελεί ένα Νομικό πρόσωπο εξομοιούμενο, όπου βέβαια είναι επιτρεπτό, με τα φυσικά πρόσωπα ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, και που κυρίως έχει περιορισμένη

ευθύνη. Ακόμη τούτο το νομικό πρόσωπο ενάγει και ενάγεται στα δικαστήρια για τα συμφέροντα της εταιρίας.

Σχετικά τώρα με τις ιδιαίτερες μορφές της επιχειρηματικής δραστηριότητας των Εταιριών Κεφαλαίου διακρίνονται δυο τύποι εταιριών, οι Ανώνυμες εταιρίες και οι Εταιρίες περιορισμένης Ευθύνης.

1.1 Η Ανώνυμη Εταιρία

Η Α.Ε είναι εμπορική κεφαλαιουχική εταιρία που το κεφάλαιό της είναι διαμεμένο σε ίσα μερίδια , τις μετοχές και για τα εταιρικά της χρέη ευθύνεται μόνο αυτή με την περιουσία της και όχι οι εταίροι. Η Α.Ε. αποτελεί τον πιο εξελιγμένο τύπο εταιρίας. Η ανάπτυξη της ιδιωτικής οικονομικής , η επέκταση των συναλλαγών σε εθνικό και διεθνή επίπεδο, τα μεγάλα επενδυτικά προγράμματα των επιχειρήσεων η τεχνολογική εξέλιξη δημιούργησαν την ανάγκη για μεγάλες οικονομικές μονάδες με συγκέντρωση μεγάλου κεφαλαίου. Ένας μόνο επιχειρηματίας ή μια μικρή ένωση επιχειρηματιών δεν μπορούσε πλέον να ανταποκριθεί στις πιο πάνω αναφερθείσες ανάγκες του εμπορίου και τις βιομηχανίας. Η Α.Ε. με τα μεγάλα κεφάλαια της που συγκεντρώνονται με προσφυγή στο πλατύ επενδυτικό κοινό (τους μετόχους) και με σύγχρονη οργάνωση και διοίκηση ανταποκρίνεται με επιτυχία στην επιχειρηματική δραστηριότητα των ημερών μας.

1.1.1 Τα πλεονεκτήματα της Ανώνυμης Εταιρίας

Οι Ανώνυμες εταιρίες είναι σε θέση να εξασφαλίζουν μεγάλα κεφάλαια με την έκδοση μετοχών ή λήψη δανείων. Και τούτο επιτυγχάνεται λόγω της δυνατότητας άμεσου ρευστοποιήσεως των επενδεδυμένων κεφαλαίων, μα που τόσο οι μετοχές όσο κι οι ομολογίες είναι μεταβιβάσιμες.

Η ύπαρξη και συνέχιση της Εταιρίας δεν βασίζεται στην παρουσία ή τις προθέσεις του κάθε μετόχου, αφού σε περίπτωση αποχωρήσεώς του, κάποιος καινούργιος μέτοχος θα τον διαδεχθεί.

Οι Ανώνυμες Εταιρίες, που βασικά είναι μεγάλες Επιχειρήσεις, απολαμβάνουν όλα τα πλεονεκτήματα του μεγάλου τύπου Επιχειρήσεων και μεταξύ άλλων έχουν οικονομίες κλίμακας, έχουν ειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό και διαθέτουν υψηλής ποιότητας στελέχη ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τους ή διευθυντικά στελέχη.

Επίσης, οι εταιρίες αυτές χάρις στα μεγάλα κεφάλαια που διαθέτουν είναι σε θέση να έχουν τεράστιες εγκαταστάσεις, εργοστάσια εφοδιασμένα με σύγχρονο εξοπλισμό κι ακόμη να επιτυγχάνουν καταμερισμό κι εξειδίκευση εργασίας και να εφαρμόζουν σύγχρονες παραγωγικές μεθόδους, έτσι, ώστε να γίνονται περισσότερο αποτελεσματικές και ανταγωνιστικές από άλλες μορφές Επιχειρήσεων.

Εξ' άλλου οι εν λόγω εταιρίες είναι σε θέση να κάνουν συμφωνίες για την προμήθεια των πρώτων υλών τους, ανταλλακτικών και εξοπλισμού τους, εργαλείων και καυσίμων κάτω από τους πλέον ευνοϊκούς όρους, λόγω των μεγάλων ποσοτήτων που παραγγέλλουν.

1.1.2 Τα μειονεκτήματα των Ανωνύμων Εταιριών

Τόσο η σύσταση και λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών, όσο και η διάλυσή τους υπόκεινται σε γραφειοκρατικές διαδικασίες, που εκτός των άλλων σημαίνουν αρκετά έξοδα.

Οι Ανώνυμες εταιρίες κατά κανόνα υπόκεινται σε βαριά φορολογία, εξ' άλλου στην κατηγορία αυτή των Επιχειρήσεων η επιδίωξη της μεγιστοποίησης των κερδών δεν έχει την ίδια ένταση όπως στις ατομικές επιχειρήσεις και στις προσωπικές εταιρίες.

Η αιτία είναι φανερή μα και αυτές οι επιχειρήσεις διοικούνται από διορισμένες διοικήσεις, όπως είναι το Διοικητικό Συμβούλιο, που τα μέλη του είναι απλώς μισθωτοί ή ίσως άμισθοι σύμβουλοι.

Σχετικά τώρα με την εσωτερική λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών παρατηρεί κανείς τις γραφειοκρατικές διαδικασίες που εφαρμόζουν την έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ των υπαλλήλων και της διεύθυνσης, και ακόμα την έλλειψη ευελιξίας και προσαρμοστικότητας στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες του περιβάλλοντος.

Τα μέλη του Διοικητικού συμβουλίου πολλές φορές επωφελούνται της θέσεώς τους, προκειμένου να ικανοποιήσουν προσωπικά συμφέροντα κι επιδιώξεις, αγνοώντας τη μειοψηφία των μετόχων, που στερούνται της δυνατότητας ελέγχου επάνω στην πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Το ύψος του απαιτούμενου κεφαλαίου στην Α.Ε.

Οι εισφορές για το σχηματισμό του Μ.Κ. μπορεί να συνίσταται σε χρήμα σε υλικά αγαθά σε αύλα αγαθά σε απαιτήσεις και σε χρήση πράγματος. Η αξία των εισφερόμενων υλικών ή αύλων αγαθών και απαιτήσεων καθώς και η αξία χρήσεων πράγματος καθορίζονται με απόφαση της επιτροπής του άρθρου 9 του Ν.2190 η οποία υποβάλλεται σε δημοσιότητα. Η καταβολή του Μ.Κ. μπορεί να γίνει είτε εφ' άπαξ είτε με δόσεις.

Υφίσταται κατώτατο όριο Μ.Κ. το οποίο καθορίζεται σε 10.000.000 δρχ. Ανεξάρτητα αν η ανάληψη του κεφαλαίου γίνεται απ' ευθείας από τους ιδρυτές ή η σύσταση πραγματοποιείται με δημόσια εγγραφή.

Η καταβολή με δόσεις υπόκειται από το νόμο σε σειρά περιορισμών οι οποίοι αποβλέπουν στο να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργήσει η τμηματική καταβολή. Οι περιορισμοί αυτοί είναι:

- 1) Ο χρόνος για την ολοκληρωτική καταβολή του κεφαλαίου δεν μπορεί να υπερβεί τα 10 χρόνια.
- 2) Το κατώτατο όριο του κεφαλαίου που καθορίζεται εκάστοτε από το νόμο πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς κατά τη σύσταση της εταιρείας.
- 3) Η αρχική καταβολή κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το 1/4 του Μ.Κ.

4) Αν η έκδοση των μετοχών γίνεται πάνω από το άρτιο η υπέρ το άρτιο διαφορά καταβάλλεται ολόκληρη εφ' άπαξ κατά την αρχική καταβολή. Οι μετοχές παραμένουν ονομαστικές μέχρι την ολοκληρωτική εξόφλησή τους.

1.2 Η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (The Private limited Company)

Ε.Π.Ε. είναι η εμπορική κεφαλαιουχική εταιρία με νομική προσωπικότητα που για μεν τα εμπορικά χρέη ευθύνεται με το νομικό πρόσωπο με την περιουσία του και όχι οι εταίροι , το δε κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα τμήματα τα εταιρικά μερίδια που δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές.

Η κύρια διαφορά μεταξύ Ε.Π.Ε. και Α.Ε. είναι πως τα εταιρικά μερίδια της Ε.Π.Ε. δεν μεταβιβάζονται σε τρίτους όπως οι μετοχές της Α.Ε.

Το δικαίωμα της Α.Ε. για πρόσκληση του κοινού για την αγορά μετοχών και ομολογιών της δεν προβλέπεται επίσης και για την Ε.Π.Ε. Και στην Ε.Π.Ε. όπως και στην Α.Ε. υπάρχει το περιορισμένο της ευθύνης των εταίρων .

Επίσης, η υποχρέωση δημοσίευσεως του ετήσιου ισολογισμού μαζί με την ανάλυση του λογαριασμού Κερδών και Ζημών προβλέπεται και για την Α.Ε. όπως και για την Ε.Π.Ε.

1.2.1 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της Ε.Π.Ε.

Η Ε.Π.Ε. , χάρις στα πλεονεκτήματά της , συγκριτικώς με άλλες μορφές επιχειρήσεων , έγινε αποδεκτή σε μεγάλη έκταση .

Τα μέλη εταίροι της , χάρις την περιορισμένη ευθύνη τους, δεν έχουν το άγχος διακινδυνεύσεως της περιουσίας τους, σε περίπτωση που η επιχείρηση αποτύχει και κηρυχθεί σε πτώχευση .

Η μορφή αυτή επιχειρήσεως συνήθως καλύπτει οικογενειακού τύπου επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπου οι συνεργαζόμενοι εταίροι είναι φίλοι, συγγενείς, μέλη της ίδιας οικογένειας και γενικά πρόσωπα με στενή γνωριμία.

Οι διατυπώσεις τόσο για τη σύσταση και λειτουργία όσο και για τη διάλυση είναι πολύ απλούστερες στην περίπτωση της Ε.Π.Ε.

Ο κύριος λόγος προτιμήσεως της Ε.Π.Ε. είναι ότι συνδυάζει τα πλεονεκτήματα των προσωπικών εταιριών και της Α.Ε., ενώ αντίθετα αποφεύγει τα μειονεκτήματά τους.

Άλλωστε ο τύπος της Ε.Π.Ε. είναι οικογενειακός, κατάλληλος για επιχειρήσεις που αποτελούνται από λίγους και μικρούς κεφαλαιοδότες, που θέλουν να παίρνουν μέρος στη διεύθυνσή τους.

Τόσο η Α.Ε. όσο και η Ε.Π.Ε. εξασφαλίζουν τα κεφάλαιά τους από τα μέλη τους, ενώ τα κέρδη τους διανέμονται σ' αυτά με τη μορφή μερισμάτων στα επενδεδυμένα κεφάλαια, με βάση σχετικές αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων τους.¹

Το ύψος των απαιτούμενων κεφαλαίων και ο τρόπος καταβολής του στην ΕΠΕ

Σύμφωνα με το νόμο το Ε.Κ της ΕΠΕ καταβάλεται υποχρεωτικά κατά τη σύστασή της συνεπώς αποκλείεται η τμηματική καταβολή του.

Το ύψος του δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 3.000.000 εκ. από τις οποίες το 50% πρέπει απαραίτητα να εισφέρονται σε μετρητά.

Για τις εις είδος εισφορές ισχύει η διαδικασία αποτιμήσεως που προβλέπεται στις ΑΕ. Η υποχρέωση της άμεσης καταβολής του Ε.Κ. καθιστά αδύνατη την εισφορά εργασίας ή χρήσεως πράγματος. Το Ε.Κ. διαιρείται σε εταιρικά μερίδια ίσης αξίας. Η αξία του μεριδίου δεν μπορεί να οριστεί κατώτερη των 10.000. Επομένως το ελάχιστο ποσό των 3.000.000 που απαιτεί ο νόμος ως Ε.Κ. της Ε.Π.Ε. θα αποτελείται το πολύ από 300 εταιρικά μερίδια. Η μερίδα συμμετοχής κάθε εταίρου αποτελείται από το σύνολο των εταιρικών μεριδίων τα οποία κατέχει. Συνεπώς ο κάθε εταίρος μετέχει στην εταιρία με μία μόνο μερίδα συμμετοχής αλλά με ένα ή περισσότερα εταιρικά μερίδια. Η μερίδα συμμετοχής δεν μπορεί να είναι

1. Η οργάνωση Διοίκηση και λειτουργία των επιχειρήσεων Ι. Αθανασόπουλος-τ. Δικηγόρος-Οικονομολόγος -ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΑΣΟΕΕ- Νομικής Σχολής Αθηνών MASTER OF ARTS παν. LEEDS Αγγλίας ΑΘΗΝΑ 1981.

κατώτερη των 10.000 δρχ ή πολλαπλάσιο του ποσού αυτού. Τα εταιρικά μερίδια δεν αντιπροσωπεύονται από τίτλο. Η ΕΠΕ μπορεί να εκδόσει αποδεικτικό έγγραφο της ιδιότητας και της μερίδας κάθε σταίρου στο οποίο όμως απαραίτητως πρέπει να αναγράφεται η φράση «Απόδειξη μη φέρουσα χαρακτήρα αξιογράφου».

Το εταιρικό μερίδιο είναι μεταβιβαστό εφ' όσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά. Πάντως το καταστατικό δεν μπορεί να απαγορεύσει τη μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου λόγω θανάτου. Η μεταβίβαση γίνεται με συμβολαιογραφική πράξη που υπόκειται σε διατυπώσεις δημοσιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

1. Ο ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Οι κατηγορίες Βιβλίων του Κ.Β.Σ.

Α. Ο Κ.Β.Σ. καθιερώνει τρεις κατηγορίες βιβλίων. Η πρώτη και η δεύτερη κατηγορία αποτελούν απλό, πρωτόγονο θάλεγε κανείς, λογιστικό σύστημα. Συγκεκριμένα η μεν πρώτη επιβάλλει απλώς βιβλίο αγορών, δηλ. Ένα ημερολόγιο πραγματοποιούμενων από την επιχείρηση αγορών και γενικών εξόδων, ενώ η δεύτερη Βιβλίο εσόδων- εξόδων δηλ. Αγορών-εξόδων και πωλήσεων. Αντίθετα η Τρίτη κατηγορία αποτελεί το καθιερωμένο διπλογραφικό σύστημα, μέσω του οποίου απεικονίζεται το ενεργητικό και το παθητικό της επιχείρησης, η εξέλιξή του και οι μεταμορφώσεις του, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η συστηματική κατά κατηγορίες παρακολούθησή του, ώστε να αντλούνται τ' απαραίτητα οικονομικά στοιχεία για το σχηματισμό πλήρους εικόνας της εξέλιξεως της οικονομικής καταστάσεως της επιχειρήσεως.

Β. Υποχρέωση τηρήσεως βιβλίων τρίτης κατηγορίας έχουν οι επιχειρήσεις με κάποιο μέγεθος και συγκεκριμένα επιχειρήσεις των οποίων το ύψος των ακαθάριστων εσόδων της προηγούμενης διαχειριστικής χρήσεως υπερβαίνει τα 180 εκ. δρχ., όπως οι Ανώνυμες Εταιρίες και οι Ε.Π.Ε.. Άρα μια Ε.Π.Ε., ανεξαρτήτως ύψους του κύκλου

εργασιών της και ανεξαρτήτους του είδους της δραστηριότητας της έχει υποχρέωση να τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας κατά το διπλογραφικό σύστημα και να συντάσσει ισολογισμό.

2. Τα Βιβλία Τρίτης Κατηγορίας

Α. Ο Κ.Β.Σ. δεν προσδιορίζει τα βιβλία τα οποία πρέπει να τηρούνται από την Ε.Π.Ε. και τους λοιπούς υπόχρεους τρίτης κατηγορίας, ενώ αντιθέτως καθορίζει ρητώς, όπως προαναφέρθηκε, τα βιβλία πρώτης και δεύτερης κατηγορίας. Θέτει όμως τις παραμέτρους οι οποίες τα προσδιορίζουν και συγκεκριμένα απαιτεί:

α) Τα βιβλία να τηρούνται κατά τη διπλογραφική μέθοδο, δηλ. Κάθε συναλλαγή να απεικονίζει ταυτόχρονα σε λογαριασμό ενεργητικού και παθητικού ή να εκφράζει μετασχηματισμό μέσα στην ίδια κατηγορία με την αντίστοιχη χρέωση και πίστωση. Π.Χ. καταβολή του κεφαλαίου θα χρεώνει το ταμείο (λογαριασμό ενεργητικού) και θα πιστώνει το κεφάλαιο (λογαριασμό παθητικού).

Πώληση εμπορευμάτων επί πιστώσει θα χρεώνει το λογαριασμό πελατών και θα πιστώνει την αποθήκη, της οποίας το απόθεμα θα ελαττώνεται (και οι δυο λογαριασμοί ενεργητικού)

Η δε διπλογραφική καταχώρηση εντάσσεται σε συγκεκριμένο λογιστικό σχέδιο το οποίο επιτρέπει αφ' ενός την παρακολούθηση των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων και συναλλαγών της εταιρίας, αφ' ετέρου δε την εξαγωγή αποτελέσματος της χρήσεως δηλαδή την δημιουργία κέρδους ή ζημιάς από τις διάφορες διενεργούμενες πράξεις, οι οποίες συνιστούν την εμπορική δραστηριότητα της επιχειρήσεως.

β. Η τήρηση να γίνεται με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα μεν, αλλά σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές αρχές της λογιστικής, με την επιφύλαξη της παρακάτω περ. γ.

γ. Να εφαρμόζεται το γενικό λογιστικό σχέδιο (Π.Δ. 1123/1980 ΦΕΚ 283/Α) όσον αφορά τη δομή, το περιεχόμενο και την ονοματολογία των

πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων λογαριασμών. Αντιθέτως οι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί δεν αναπτύσσονται υποχρεωτικά, αλλά από την ίδια την επιχείρηση και ανάλογα με τις ανάγκες της. Έχουμε δηλαδή μερική μεν εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ. αλλά κατά το κύριο περιεχόμενό του. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι αρχικά η υποχρέωση εφαρμογής του Ε.Γ.Λ.Σ. περιοριζόταν σύμφωνα με το άρθ.7 του Ν 1882/90 στις Ε.Π.Ε. οι οποίες υποχρεούτο να επιλέγουν τους ελεγκτές τους από τους ορκωτούς λογιστές του ΣΟΛ. Οι εταιρίες αυτές είχαν και έχουν υποχρέωση συνολικής εφαρμογής του Ε.Γ.Λ.Σ.. Ήδη η εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ. έχει επεκταθεί, τουλάχιστον κατά τα βασικά του χαρακτηριστικά, σε όλες τις Ε.Π.Ε., αφού υποχρεούται να τηρούν βιβλία γ κατηγορίας κατά τον Κ.Β.Σ.

Β. Τα λογιστικά συστήματα , δηλαδή ο τρόπος της λογιστικής παρακολουθήσεως των συναλλαγών της εταιρίας μέσω των εγγραφών των βιβλίων της, είναι διάφορα. Το κλασσικό ή Ιταλικό σύστημα , το συγκεντρωτικό σύστημα, όπως επίσης και το Αμερικάνικο σύστημα και οι παραλλαγές του.

Σε οποιοδήποτε πάντως από τα συστήματα αυτά απαιτείται η τήρηση των εξής βιβλίων:

1) Τουλάχιστον ενός Ημερολογίου, δηλ. ενός βιβλίου στο οποίο καταχωρούνται όλες οι συναλλακτικές πράξεις κατά χρονολογική σειρά με την οποία συμβαίνουν. Η τήρησή του επιβάλλεται από τον Εμπορικό νόμο. Σε περίπτωση περιορισμένης συναλλακτικής δραστηριότητας η τήρηση ενός ημερολογίου (όπως προβλέπει ο Ε.Ν.) θα μπορούσε να είναι αρκετή. Συνήθως απαιτείται η τήρηση διαφόρων αναλυτικών ημερολογίων. Σε καθένα από αυτά καταχωρείται ημερολογιακά μια κατηγορία πράξεων. Βασικά ημερολόγια πάντως είναι το Ημερολόγιο Ταμείου (όπου καταχωρούνται οι εισπράξεις και οι πληρωμές) και Ημερολόγιο Διαφόρων Πράξεων (όπου καταχωρούνται οι λοιπές συναλλαγές) . Συνήθως τηρούνται πολύ περισσότερα ημερολόγια

(προμηθευτών, πελατών, αγορών, πωλήσεων, γραμματίων πληρωτέων, γραμματίων εισπρακτέων κ.λ.π.)

ii) Γενικού Καθολικού στο οποίο μεταφέρονται συγκεντρωτικά οι ημερολογιακές εγγραφές κατά κατηγορίες, οι οποίες προβλέπονται από το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Τα Καθολικά (αναλυτικό και γενικό) δεν είναι τίποτε άλλο παρά αποδελτιοποίηση των ποικίλων ημερολογιακών εγγραφών (αγορών, πωλήσεων, δαπανών κ.λ.π.) κατά κατηγορία. Το αναλυτικό καθολικό διακρίνεται σαφώς από το ένα και μόνο ημερολόγιο. Στο τελευταίο συγκεντρώνονται πάσης φύσεως συναλλαγές, οι οποίες εν συνεχεία αποδελτιοποιούνται στα Αναλυτικά Καθολικά με λεπτομέρεια και χρονολογική σειρά και καταχωρούνται εν συνεχεία κατά πρωτοβάθμιο λογαριασμό συγκεντρωτικά στο Γενικό καθολικό. Εάν όμως τηρούνται πολλά αναλυτικά ημερολόγια, η έννοιά τους συμπίπτει πολλές φορές με των αναλυτικών καθολικών και επομένως είναι δυνατόν να γίνεται συγκεντρωτική μεταφορά από το αναλυτικό ημερολόγιο στο γενικό καθολικό.

iii) Βιβλίου Απογραφών και Ισολογισμού

iv) Βιβλίου Αποθήκης, εφ' όσον τα ακαθάριστα έσοδά της επιχειρήσεως υπερβαίνουν ορισμένο ύψος σύμφωνα με τους ορισμούς του αρθ. 8 του Κ.Β.Σ.⁴

BIBΛΙΑ Α.Ε. ΚΑΙ Ε.Π.Ε.

2. BIBΛΙΑ Α.Ε.

Ο κώδικας βιβλίων και στοιχείων επιβάλλει στις Α.Ε. να τηρούν λογιστικά βιβλία Γ κατηγορίας ανεξάρτητα απ' το ύψος των ακαθάριστων εσόδων τους (τζίρου). Η επιλογή του εφαρμοστέου συστήματος εγγραφών ανήκει στον επιτηδευματία, ο οποίος είναι ελεύθερος να επιλέξει οποιοδήποτε σύστημα, αρκεί τα βιβλία να τηρούνται σύμφωνα με τις παραδεγμένες αρχές της λογιστικής.

Εκτός των προβλεπόμενων λογιστικών βιβλίων η Α.Ε. πρέπει να τηρεί βιβλία πρακτικών Γενικών συνελεύσεων, βιβλίο ελεγκτών και βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του Δ.Σ. Οι Α.Ε. που έχουν ονομαστικές μετοχές τηρούν επίσης βιβλίο «Μετόχων» καθώς και βιβλίο ή «Μητρώο Μετοχών».

Το προεδρικό διάταγμα 186/1992 (είναι ο κώδικας βιβλίων και στοιχείων) με το άρθρο 7 επέβαλε από 1-1-93 όπως όλοι οι επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία Γ κατηγορίας. Εφαρμόζουν υποχρεωτικά το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο κατά συνέπεια τα τηρούμενα βιβλία των Α.Ε. πρέπει να τηρούνται όπως προβλέπεται από το εν λόγω Λογιστικό Σχέδιο.² Η έλλειψή τους ή η ανεπαρκής τήρησή τους αποτελεί και φορολογική παράβαση και συνεπάγεται την επιβολή προστίμου, σε ακραίες δε περιπτώσεις μπορεί να οδηγήσει και στην απόρριψη των βιβλίων της επιχειρήσεως και τον εξολογιστικό προσδιορισμό του εισοδήματος.

Η μη τήρηση των παραπάνω βιβλίων αποτελεί πλημμέλημα δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 60 περ. 8 του Ν.3190/1955 «τιμωρείται δια των ποινών του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικως... όστις παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 25.» Το ως άνω άρθ. 458 τιμωρεί με φυλάκιση μέχρις 6 μηνών ή με χρηματική ποινή ή με αμότερες τις ποινές αυτόν ο

οποίος παραβαίνει εκ προθέσεως την παραπάνω υποχρέωσή του. Το αδίκημα διώκεται αυτεπαγγέλτως.

Αναλυτικότερα όσον αφορά τα βιβλία της Α.Ε.

1. Μητρώο μετόχων. Σ' αυτό καταχωρούνται όλες οι μετοχές της εταιρίας κατά αύξοντα αριθμό χωρισμένες κατά τεμάχιο απλού ή πολλαπλού τίτλου. Εφ' όσον δεν πρόκειται για μετοχές ονομαστικές εκτός από τις παραπάνω , για κάθε τίτλο θα σημειώνονται σ' αυτήν σε οριζόντια γραμμή και σε κάθετους κατά σειρά στήλες: 1) Οι αριθμοί των μετοχών που αντιπροσωπεύει ο τίτλος, 2) Η χρονολογία καταχώρησης στο βιβλίο αυτό, 3) Το ονοματεπώνυμο του μετόχου και το όνομα πατρός ή συζύγου, 4) ο αύξων αριθμός και η χρονολογία της πράξεως μεταβιβάσεως , ως και το ονοματεπώνυμο του χρηματιστού ή του συμβολαιογράφου, 5) η σελίδα του βιβλίου μετόχων, 6) τυχόν παρατηρήσεις.

2. Βιβλίο των μετόχων. Σ' αυτό υπάρχουν ονομαστικές μετοχές και καταχωρούνται το ονοματεπώνυμο του μετόχου , τα ποσά που αυτός κατέβαλλε , και οι διάφορες μεταβολές στα πρόσωπα των μετόχων.

3. Βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων

4. Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του Δ.Σ.

5. Το Βιβλίο των ελεγκτών. Σ' αυτό καταχωρούνται οι εκθέσεις των ελεγκτών.³

3. ΒΙΒΛΙΑ Ε.Π.Ε.

Ο νόμος ορίζει ποια βιβλία υποχρεώνονται να τηρήσουν στην ελληνική γλώσσα οι διαχειριστές της εταιρίας , εκτός από τους άλλους νόμους που επιβάλλονται από τον οικονομικό έφορο.

Αυτά είναι:

1. Το βιβλίο εταίρων, στο οποίο καταχωρείται το όνομα του εταίρου, η ιθαγένεια και η διεύθυνση της κατοικίας αυτού, οι εισφορές καθενός καθώς και οι μεταβολές των προσώπων των εταίρων.
2. Το βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων, στο οποίο καταχωρούνται οι αποφάσεις των εταίρων.
3. Το βιβλίο πρακτικών διαχειρίσεως, στο οποίο καταχωρούνται οι αποφάσεις των διαχειριστών.

Δεδομένου ότι η Ε.Π.Ε. είναι εμπορική επιχείρηση κατά το τυπικό σύστημα σύμφωνα με το άρθρ. 3 παρ. 1 του Ν.3191/1955, έχει υποχρέωση να τηρεί τα βιβλία που επιβάλλει ο εμπορικός νόμος, τα άρθρα 8 και 9 του οποίου προβλέπουν την τήρηση:

- α) Βιβλίου Ημερολογίου
- β) Βιβλίου Απογραφών
- γ) Βιβλίου αντιγραφής Επιστολών

Και το μεν πρώτο καλύπτεται ήδη από το ημερολόγιο ή τα διάφορα ημερολόγια τα οποία επιβάλλει ο Κ.Β.Σ., το ίδιο ισχύει και για το δεύτερο, το οποίο άλλωστε κατά τα προαναφερθέντα προβλέπεται εμμέσως και από το νόμο 3190/1955. Όσον αφορά το βιβλίο αντιγραφής των αποστελλομένων επιστολών και διατηρήσεως των λαμβανομένων επιστολών, δεν πρόκειται στην ουσία για βιβλίο αλλά για αρχείο χωρίς ανάγκη βιβλιοδεσίας η οποία έχει προ πολλού εγκαταλειφθεί στην πρακτική. Εν πάση περιπτώσει ούτε θεώρηση ούτε χαρτοσήμανση του βιβλίου αυτού προβλέπει ο νόμος. Εξ άλλου οι μόνες κυρώσεις για τη μη τήρηση του αρχείου των επιστολών είναι οι προβλεπόμενες από τον εμπορικό νόμο σε περίπτωση πτωχεύσεως (απλή χρεοκοπία λόγω μη τήσεως των βιβλίων του Ε.Ν.) και η αδυναμία χρησιμοποίησεως του βιβλίου αντιγραφής επιστολών ως αποδεικτικού στοιχείου κατά τρίτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΥΘΥΝΕΣ ΜΕΛΩΝ

1. Τα δικαιώματα πάνω στο εταιρικό μερίδιο.

Τα δικαιώματα πάνω στο εταιρικό μερίδιο γενικά. Το εταιρικό μερίδιο ως ιδιόρρυθμο περιουσιακό δικαίωμα που δεν ενσωματώνεται σε τίτλο δεν αποτελεί πράγμα κατά την έννοια των άρθρων 947 επ. ΑΚ, όπως συμβαίνει με τον τίτλο της μετοχής. Ούτε το αποδεικτικό της εταιρικής ιδιότητας (έγγραφο 9αρθ. 27 παρ.2) δεν καθιστά το εταιρικό μερίδιο αξιόγραφο και κατ' επέκταση πράγμα, διότι το έγγραφο αυτό αποτελεί απλώς απόδειξη της εταιρικής ιδιότητας.

Επομένως το εταιρικό μερίδιο δεν μπορεί να αποτελέσει καταρχήν αντικείμενο εμπράγματος δικαίωματος. Γίνεται όμως δεκτό ότι μπορεί, παρόλο που δεν ρυθμίζεται ειδικά στο νόμο, ν' αποτελέσει αντικείμενο ορισμένων εμπράγματων δικαιωμάτων που επιτρέπεται να έχουν ως αντικείμενο και δικαιώματα. Τέτοια εμπράγματα δικαιώματα είναι η επικαρπία και το ενέχυρο (αρθ. 1178 και 1247 ΑΚ) Ο νόμος επίσης προβλέπει στο άρθ. 30 τη δυνατότητα κατάσχεσης του εταιρικού μεριδίου.

Εξάλλου το εταιρικό μερίδιο μπορεί ν' αποτελέσει αντικείμενο και ορισμένων ενοχικών δικαιοπραξιών (γί' αυτές τις ενοχικές δικαιοπραξίες που μπορούν να έχουν ως αντικείμενο το εταιρικό μερίδιο).

2. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το εταιρικό μερίδιο

2.1.Γενικά. Από το εταιρικό μερίδιο απορρέουν ορισμένα επιμέρους δικαιώματα και ορισμένες επιμέρους υποχρεώσεις του ετέρου απέναντι στην εταιρία.

Τα δικαιώματα αυτά που καλούνται και εταιρικά δικαιώματα μπορούν να διακριθούν σε προσωπικά, σε περιουσιακά και σε δικαιώματα της μειοψηφίας .

Οι υποχρεώσεις του ετέρου μπορούν να διακριθούν σε μια βασική και σε ορισμένες πρόσθετες.

2.2 Οι υποχρεώσεις του ετέρου. Ο εταίρος έχει μια βασική υποχρέωση : Την υποχρέωση καταβολής της εταιρικής του εισφοράς, δηλ. Της αξίας του εταιρικού του μεριδίου. Αλλά και η υποχρέωση αυτή στην πραγματικότητα αποτελεί προϋπόθεση για την κτήση του εταιρικού μεριδίου.

Με το καταστατικό όμως μπορεί να επιβληθούν σε όλους ή σε ορισμένους εταίρους και ορισμένες πρόσθετες υποχρεώσεις πέρα απ' αυτήν τη βασική υποχρέωση. Τέτοιες πρόσθετες υποχρεώσεις μπορεί να είναι η υποχρέωση καταβολής παρεπόμενων εισφορών, δηλ. Εισφορών που δεν αποτελούν εισφορές σε χρήμα ή σε είδος, όπως π.χ. η υποχρέωση εργασίας, η απαγόρευση ανταγωνισμού, η απαγόρευση μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων ή η επιβολή περιορισμών στην μεταβίβασή τους κ.τ.λ.

2.3 Τα προσωπικά δικαιώματα του ετέρου. Τα προσωπικά δικαιώματα του ετέρου είναι το δικαίωμα συμμετοχής στη συνέλευση των ετέρων, το δικαίωμα ψήφου, το δικαίωμα εξόδου από την εταιρία, το δικαίωμα μεταβίβασης του εταιρικού μεριδίου, το δικαίωμα διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρίας, το δικαίωμα γνώσης της πορείας των εταιρικών υποθέσεων, το δικαίωμα σύγκλησης τακτικής συνέλευσης των εταίρων, το δικαίωμα έγερσης αγωγής κατά των διαχειριστών και το δικαίωμα προσβολής των αποφάσεων της συνέλευσης. Ειδικότερα:

α. Δικαίωμα συμμετοχής στην συνέλευση των εταίρων. Δικαίωμα συμμετοχής στην συνέλευση των εταίρων είναι το δικαίωμα κάθε εταίρου να παραστεί στο χώρο και στο χρόνο που θα συγκληθεί η συνέλευση των εταίρων , να λάβει το λόγο στα θέματα της ημερήσιας διάταξης και να

ζητήσει ενδεχόμενα περιληπτική καταχώρηση της γνώμης του στα πρακτικά της συζήτησης.

β. Δικαίωμα ψήφου. Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα μιας τουλάχιστον ψήφου στη συνέλευση. Αν έχει περισσότερα εταιρικά μερίδια, ο αριθμός των ψήφων είναι ανάλογος του αριθμού αυτών.

Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις κατά τις οποίες συγκροούνται τα προσωπικά συμφέροντα της εταιρίας, το δικαίωμα ψήφου δεν επιτρέπεται να ασκηθεί. Έτσι το δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να ασκηθεί από τον εταίρο όταν πρόκειται για τη λήψη απόφασης που αναφέρεται στην απαλλαγή αυτού από την ευθύνη ή για την έγερση εταιρικής αγωγής κατ' αυτού.

γ. Δικαίωμα εξόδου από την εταιρία. Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα εξόδου από τη εταιρία. Συγκεκριμένα κάθε εταίρος μπορεί να εξέλθει από την εταιρία, αλλά μόνο για σπουδαίο λόγο και ύστερα από απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας που δικάζει κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Με την ίδια απόφαση προσδιορίζεται η αξία της μερίδας συμμετοχής του εξερχόμενου εταίρου.

Ειδική περίπτωση αυτού του δικαιώματος αποτελεί το δικαίωμα εξόδου του εταίρου σε περίπτωση μεταβολής του αντικειμένου της επιχείρησης. Συγκεκριμένα αν ληφθεί απόφαση για την μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης, οι διαφωνήσαντες εταίροι έχουν δικαίωμα να εξέλθουν από την εταιρία, αν δηλώσουν αυτό εγγράφως μέσα σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση της ληφθείσας απόφασης. Οι εξερχόμενοι εταίροι λαμβάνουν την αξία της μερίδας συμμετοχής αυτών που προσδιορίζεται από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας.

Το δικαίωμα εξόδου μπορεί να προβλεφθεί και στο καταστατικό. Η πρόβλεψη στο καταστατικό μπορεί να διευκολύνει την έξοδο του εταίρου. Έτσι η έξοδος του εταίρου μπορεί να εξαρτηθεί από την τήρηση ορισμένων προϋποθέσεων, οι οποίες όμως δεν είναι απαραίτητο

να στοιχειοθετούν σπουδαίο λόγο. Στην περίπτωση αυτή η έξοδος πραγματοποιείται με απλή δήλωση του εταίρου.

δ. *Το δικαίωμα μεταβίβασης του εταιρικού μεριδίου*. Ο εταίρος έχει κατ' αρχήν το δικαίωμα να μεταβιβάζει ελεύθερα το εταιρικό του μερίδιο. Με διάταξη όμως του καταστατικού μπορεί να οριστεί ότι τα εταιρικά μερίδια είναι αμεταβίβαστα ή ότι επιτρέπεται να μεταβιβασθούν μόνο αν συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις, π.χ. αν εγκρίνει τη μεταβίβαση η συνέλευση των εταίρων.

ε. *Το δικαίωμα διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρίας*. Η διαχείριση και η εκπροσώπηση της εταιρίας, εφόσον δεν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό, ανήκει σε όλους τους εταίρους συλλογικά. Αυτή είναι η λεγόμενη νόμιμη διαχείριση και εκπροσώπηση και αποτελεί δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση όλων των εταίρων.

στ. *Το δικαίωμα γνώσης της πορείας των εταιρικών υποθέσεων*. Κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα κατά το πρώτο δεκαήμερο από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου να λαμβάνει γνώση αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο της πορείας των εταιρικών υποθέσεων και να εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρίας. Επίσης κάθε εταίρος έχει δικαίωμα με δαπάνες αυτού να λαμβάνει αποσπάσματα του βιβλίου των εταίρων και του βιβλίου των πρακτικών συνελεύσεων.

Η διάταξη που επιβάλλει το δικαίωμα γνώσης της πορείας των εταιρικών υποθέσεων είναι αναγκαστικού δικαίου και δεν μπορεί να καταργηθεί ή να τροποποιηθεί με διάταξη του καταστατικού. Τυχόν δε αντίθετη διάταξη του καταστατικού είναι άκυρη.

ζ. *Το δικαίωμα σύγκλησης τακτικής συνέλευσης των εταίρων*. Η τακτική συνέλευση των εταίρων συγκαλείται από τους διαχειριστές υποχρεωτικά μια φορά το έτος και μέσα στους τρεις μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης. Αν η συνέλευση δεν συγκληθεί από τους διαχειριστές μέσα στο χρόνο αυτό, κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να προκαλέσει τη σύγκληση της

συνέλευσης με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας που δικάζει κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

η. *Το δικαίωμα έγερσης αγωγής κατά των διαχειριστών.* Οι διαχειριστές ευθύνονται σε αποζημίωση έναντι της εταιρίας, κάθε εταίρου και των τρίτων για παραβάσεις του νόμου και του καταστατικού, καθώς και για πταίσματα κατά τη διαχείριση αυτής.

Αν συντρέχει περίπτωση ευθύνης των διαχειριστών, η συνέλευση των εταίρων μπορεί να αποφασίσει την μη απαλλαγή των υπαίτιων διαχειριστών από την ευθύνη ή και την άσκηση της λεγόμενης εταιρικής αγωγής κατ' αυτών για αποζημίωση.

Αν η συνέλευση αποφασίσει τη μη έγερση της εταιρικής αγωγής κατά των διαχειριστών της ή αν δεν λάβει απόφαση γι' αυτό μέσα σε εύλογο χρόνο ή αν ακόμη τους απαλλάξει από κάθε ευθύνη, κάθε εταίρος, αλλά και κάθε τρίτος, μπορεί να ασκήσει την εταιρική αγωγή με αίτημα την καταβολή αποζημίωσης στην εταιρία.

θ. *Το δικαίωμα προσβολής των αποφάσεων της συνέλευσης.* Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να προσβάλει τις αποφάσεις της συνέλευσης στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας, αν οι αποφάσεις αυτές έχουν ληφθεί κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού. Η σχετική αγωγή απευθύνεται κατά της εταιρίας και πρέπει ν' ασκηθεί μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από τη λήψη της απόφασης. Η απόφαση με την οποία απαγγέλλεται η ακυρότητα της απόφασης της συνέλευσης ισχύει έναντι κάθε εταίρου και των διαχειριστών.

3. *Τα περιουσιακά δικαιώματα του εταίρου.* Τα περιουσιακά δικαιώματα είναι το δικαίωμα στα κέρδη και το δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης. Ειδικότερα:

α. *Δικαίωμα στα κέρδη.* Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα στα καθαρά κέρδη της εταιρίας που απομένουν μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού κατά το λόγο της εισφοράς του στην εταιρία.

Το καταστατικό όμως μπορεί να περιορίσει το δικαίωμα στα κέρδη ή να ορίσει ότι τα κέρδη δεν θα διανέμονται κατά τον λόγο των εισφορών των εταίρων αλλά κατά οποιαδήποτε άλλη αναλογία. Σε καμιά όμως περίπτωση δεν μπορεί να αποκλείσει το δικαίωμα στα κέρδη για έναν ή περισσότερους εταίρους.

Β. Δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης. Μετά την λύση της εταιρίας και το πέρας της εκκαθάρισης, ο εταίρος έχει δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης κατά το λόγο της εισφοράς του.

4. Τα δικαιώματα της μειωηφίας. Και στην Ε.Π.Ε. υπάρχουν ορισμένα δικαιώματα τα οποία ανήκουν στην λεγόμενη μειωηφία των εταίρων. Τα δικαιώματα αυτά δεν μπορούν να ασκηθούν ατομικά από τους εταίρους, αλλά από την προϋπόθεση ότι εκπροσωπούν ορισμένο ποσοστό του κεφαλαίου. Τα δικαιώματα αυτά είναι το δικαίωμα σύγκλησης έκτακτης συνέλευσης, το δικαίωμα δικαστικής λύσης της Ε.Π.Ε. και το δικαίωμα ανάκλησης των εκκαθαριστών.

α. Το δικαίωμα σύγκλησης έκτακτης συνέλευσης. Είναι οι περισσότεροι εταίροι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου μπορούν να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης συνέλευσης των εταίρων, προσδιορίζοντας και το αντικείμενο των θεμάτων που θα συζητηθούν.

Ο διαχειριστής έχει υποχρέωση να συγκαλέσει αμέσως έκτακτη συνέλευση των εταίρων. Αν η συνέλευση δεν συγκληθεί από τον διαχειριστή, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση διατάσσεται με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας που εκδίδεται κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ύστερα από αίτηση των παραπάνω εταίρων.

Β. Το δικαίωμα δικαστικής λύσης της Ε.Π.Ε. Η εταιρία μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση για σπουδαίο λόγο με αίτηση ενός ή περισσότερων εταίρων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το (1/10) ένα δέκατο του εταιρικού κεφαλαίου.

Γ. Το δικαίωμα ανάκλησης των εκκαθαριστών. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος το δικαστήριο μπορεί ύστερα από αίτηση εταίρων που εκπροσωπούν το (1/10) ένα δέκατο τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου να ανακαλέσει τους εκκαθαριστές που έχουν ορισθεί από τη συνέλευση. Αρμόδιο είναι το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας που δικάζει κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Σε περίπτωση επείγοντος αποφασίζει προσωρινά το παραπάνω δικαστήριο κατά την δικαιοδοσία των ασφαλιστικών μέτρων.

Η ανάκληση ή ο αποκλεισμός των διαχειριστών καταχωρίζεται στο βιβλίο του Πρωτοδικείου και δημοσιεύεται στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της εφημερίδας της κυβερνήσεως.

Εκτός από τις προηγούμενες περιπτώσεις, που αναφέρονται ρητά στο νόμο, η λήξη της διαχείρισης γίνεται με την παραίτηση του διαχειριστή σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες, το θάνατο του διαχειριστή και τη λήξη του χρόνου της θητείας, για την οποία έχει διοριστεί. Επίσης ο νόμος προβλέπει ειδικά ορισμένους περιορισμούς των διαχειριστών (όπως π.χ. του ανταγωνισμού) και τον τρόπο της υπογραφής τους.

Οι διαχειριστές υποχρεώνονται ακόμη στην τήρηση των υποχρεωτικών βιβλίων, που καθορίζονται από το νόμο.⁵

ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ

Η ευθύνη των διαχειριστών είναι αστική και ποινική.

Α. Αστική

Για τις παραβάσεις τους οι διαχειριστές υποχρεούνται σε αποζημίωση προς την εταιρία. Οι αξιώσεις κατά των διαχειριστών παραγράφονται μετά πενταετία.

Β. Ποινική

Εκτός από την αποζημίωση, οι διαχειριστές έχουν και ποινική ευθύνη. Για τις παραβάσεις τους, που προβλέπονται στον ποινικό Κώδικα, τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή ή και με τις δυο ποινές.

Οι διαχειριστές ευθύνονται σε αποζημίωση προς την εταιρία αλλά και καθένα από τους εταίρους (και στο σημείο αυτό βλέπουμε την απόκλιση από τη ρύθμιση της Α.Ε.) καθώς και απέναντι στους τρίτους για παραβάσεις του νόμου και του καταστατικού και για πταίσματα κατά την εκτέλεση των διαχειριστικών τους εργασιών. Οι αξιώσεις προς αποζημίωση των κατ' ιδίαν εταίρων και των τρίτων μπορούν να ασκηθούν αν η συνέλευση των εταίρων απέρριψε πρόταση για άσκηση αγωγής εκ' μέρους της εταιρίας ή αν δεν λήφθηκε απόφαση της συνέλευσης σχετικά με το θέμα αυτό εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Η αξίωση της εταιρίας κατά των διαχειριστών προς αποζημίωση παραγράφεται μετά από 5 χρόνια. Αν οι διαχειριστές έχουν προβεί και σε πράξεις που επισείουν ποινική ευθύνη, η παραγραφή ρυθμίζεται όχι ειδικά από το νόμο αλλά από τις κοινές ποινικές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ Ε.Π.Ε., Α.Ε.

1. Δημοσιότητα Ε.Π.Ε.

Άρθρον 8

1. Αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης κατατίθεται με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και υποχρεωτικά από το συμβολαιογράφο, μέσα σε ένα μήνα από την κατάρτιση της, στη γραμματεία του πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας. Ο γραμματέας καταχωρίζει την εταιρική σύμβαση στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης.

2. Με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρίας, δημοσιεύεται στο τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της κυβερνήσεως, ανακοίνωση για την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, τροποποιούμενης ανάλογα της παρ.3 του άρθρου 21 του Ν. 1599/1986 «Σχέσεις κράτους -πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου ταυτότητας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'75/1986). Κατ' εξαίρεση οι αρχικές και τροποποιημένες από τη συνέλευση των εταίρων ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, εκτός από το προσάρτημα, καθώς και το σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου, δημοσιεύονται στο σύνολό τους είκοσι ημέρες τουλάχιστον πριν από τη συνεδρίαση της συνέλευσης και, σε περίπτωση τροποποίησής τους, μέσα σε είκοσι ημέρες από αυτήν.

3. Από της ισχύος του παρόντος νόμου, το κατά το ΒΔ της 16/22 Ιανουαρίου 1930 Δελτίων Ανωνύμων Εταιριών, θα φέρει τον τίτλο εφημερίδας της κυβερνήσεως-Δελτίο Ανωνύμων Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης.

4. Ο γραμματέας κάθε Πρωτοδικείου τηρεί Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, που αποτελείται από:

α) Το βιβλίο μητρώου.

β) Την μερίδα κάθε εταιρίας, ●●●

- γ) Το φάκελο της εταιρίας, και
- δ) Το ευρετήριο των εταιριών.

Στο βιβλίο μητρώου καταχωρίζεται με χρονολογική σειρά η επωνυμία κάθε Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης. Οι καταχωριζόμενες εταιρίες αριθμούνται , ο δε αριθμός καταχώρησης , που αποτελεί τον αριθμό μητρώου της εταιρίας , αναγράφεται στο φάκελο και τη μερίδα της εταιρίας. Ο αριθμός μητρώου μνημονεύεται επίσης σε κάθε έγγραφο που υποβάλλεται για καταχώρηση στη γραμματεία του Πρωτοδικείου και σε κάθε έγγραφο ή πιστοποιητικό της υπηρεσίας αυτής. Ο αριθμός μητρώου εταιρίας δεν μπορεί να δοθεί σε άλλη , ακόμα και μετά τη λήξη της . Στην μερίδα της εταιρίας καταχωρίζονται οι πράξεις και τα στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Στη μερίδα αυτή αναγράφονται η επωνυμία, η έδρα, η διάρκεια και το κεφάλαιο της εταιρίας, τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις κατοικίας των διαχειριστών, τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις των προσώπων τα οποία από κοινού ή μεμονωμένα εκπροσωπούν την εταιρία και το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του προσώπου που είναι εξουσιοδοτημένο για την παραλαβή των προς την εταιρία κοινοποιημένων εγγράφων. Μεταγενέστερες μεταβολές των ανωτέρω σημειώνονται στη μερίδα της εταιρίας αμέσως μετά τις σχετικές καταχωρίσεις ή την υποβολή των σχετικών εγγράφων.

Στο φάκελο της εταιρίας τηρούνται όλα τα έγγραφα που καταχωρίζονται στη μερίδα της.

Στο ευρετήριο των εταιριών αναγράφεται με αλφαβητική σειρά η ακριβής επωνυμία κάθε εταιρίας και ο αριθμός μητρώου της. Για την τήρηση του ευρετηρίου δε λαμβάνονται υπόψη οι λέξεις «Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης»

Οι φάκελοι και οι μερίδες ταξινομούνται με βάση τον αριθμό μητρώου της εταιρίας.

5. Προ της συνελεύσεως των ως άνω διατυπώσεων ουδείς των εταιριών δύναται να υπαναχώρηση της εταιρίας. Ο θάνατος, η πτώχευση και η

απαγόρευση κάθε εταίρου δεν αποτελεί κώλυμα για την ενέργεια των διατυπώσεων αυτών.

6. Σε περίπτωση που η εταιρία ιδρύει υποκαταστήματα στην περιφέρεια άλλου Πρωτοδικείου, έξω από την έδρα της, πρέπει να κατατίθεται στη γραμματεία αυτού του Πρωτοδικείου, με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή, αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης, μέσα σ' ένα μήνα από την ίδρυση του υποκαταστήματος. Ο γραμματέας καταχωρίζει την εταιρική σύμβαση στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης, με την ευδιάκριτη λέξη «Υποκατάστημα». Για τις υποχρεώσεις που δημιουργούνται πριν από την ολοκλήρωση των παραπάνω διατυπώσεων, ευθύνονται μαζί με την εταιρία και οι διαχειριστές σε ολόκληρο.

7. Μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου, παραδίδονται ή στέλλονται από τη γραμματεία του αρμόδιου Πρωτοδικείου αντίγραφα των πράξεων και των στοιχείων που τηρούνται στο φάκελο σύμφωνα με την ανωτέρα παράγραφο 4, επικυρωμένα ή όχι, αφού καταβληθεί το διοικητικό κόστος. Το ύψος αυτού του κόστους, καθώς και ο τρόπος είσπραξης και καταβολής του, ορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών.

8. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εμπορίου, που δημοσιεύονται στην εφημερίδα της κυβέρνησης, καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με την λειτουργία του μητρώου εταιριών περιορισμένης ευθύνης.

Άρθρον 8α

1. Η εταιρία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους τις πράξεις ή τα στοιχεία για τα οποία δεν τηρήθηκε η δημοσίευση που προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 8, εκτός αν αποδείξει ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Πράξεις ή στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί δεν αντιτάσσονται στους τρίτους πριν περάσουν δεκαπέντε ημέρες από τη δημοσίευση, εφόσον οι τρίτοι αποδεικνύουν ότι δεν ήταν δυνατόν να τα γνωρίζουν.

2. Οι τρίτοι μπορούν να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία , για τα οποία δεν ολοκληρώθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθ. 8, εκτός αν η έλλειψη δημοσιότητας τα καθιστά ανίσχυρα.

3. Τα κείμενα που υποβάλλονται για δημοσίευση στο τεύχος Ανωνόμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, πρέπει απαραίτητα να έχουν θεωρηθεί από τον αρμόδιο Γραμματέα Πρωτοδικών.

Σε περίπτωση ασυμφωνίας του κειμένου που δημοσιεύτηκε στο τεύχος Ανωνόμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης με το περιεχόμενο της πράξης ή του στοιχείου που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης, η εταιρία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους το περιεχόμενο του κειμένου που δημοσιεύτηκε. Οι τρίτοι μπορούν να το επικαλεστούν, εκτός αν η εταιρία αποδείξει ότι γνώριζαν το κείμενο που έχει καταχωρηθεί στο μητρώο.

2. Δημοσιότητα δηλωτικού χαρακτήρα κατά τη λειτουργία της Ε.Π.Ε.

Σε δημοσιότητα δηλωτικού χαρακτήρα υπόκεινται : α) Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της εταιρίας , β) η απόφαση της συνέλευσης για το διορισμό των διαχειριστών στην οποία απαραίτητως πρέπει να αναφέρεται αν οι διαχειριστές αυτοί δεσμεύουν την εταιρία όταν ενεργούν μεμονωμένα ή από κοινού, γ) η με οποιαδήποτε τρόπο λήξη της διαχείρισης ως προς έναν ή περισσότερους διαχειριστές, δ) ο διορισμός των ελεγκτών ε) ο διορισμός ή και για οποιαδήποτε λόγο παύση της εξουσίας των εκκαθαριστών και ο τρόπος άσκησης της εξουσίας τους, στ) οι αρχικές ή τροποποιημένες από τη συνέλευση των εταίρων ετήσιες οικονομικές καταστάσεις , εξαιρετικώς οι τελευταίες, εκτός από το προσάρτημα , καθώς και το σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου, δημοσιεύονται στο σύνολό τους 20 είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της συνέλευσης ή εντός (20) είκοσι τουλάχιστον ημερών

από την τροποποίησή τους, ζ) ο διορισμός επιτρόπου του άρθρου 45 ν.1892/90 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθ. 43 ν. 1947/91 και η) γενικώς κάθε πράξη ή στοιχείο του οποίου η δημοσιότητα επιβάλλεται όπου αλλού ο ν. 3190 ορίζει.

Δικαστικά, η δημοσιότητα των πράξεων και γεγονότων που διενεργούνται και συμβαίνουν κατά τη λειτουργία της εταιρίας, ακολουθεί τον υπό του νόμου (άρθ. 8. Παρ.1 και 2) προβλεπόμενο τρόπο, δηλ. Α) καταχώρηση στο Μητρώο, και β) δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης στο Φ.Ε.Κ..

3. Δημοσιότητα οικονομικών καταστάσεων και εκθέσεων

Άρθρ. 22 παρ. 8

1. ΓΕΝΙΚΑ

Α. Η παρ. 3 του ερμηνευμένου άρθρου ρυθμίζει τη δημοσιότητα ορισμένων εγγράφων τα οποία κρίνονται απαραίτητα για την ενημέρωση τόσο των εταίρων όσο και των δανειστών της εταιρίας και του κοινού γενικότερα και για την προστασία των συμφερόντων τους. Τα έγγραφα αυτά είναι:

α) Οικονομικές καταστάσεις τις οποίες επιβάλλει εμμέσως η παρ. 2 του άρθρ. 22 σε συνδυασμό με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 ήτοι:

- i) Ο ισολογισμός
- ii) τα «Αποτελέσματα χρήσεως» και
- iii) το προσάρτημα

β) Η έκθεση διαχειρίσεως την οποία προβλέπει η παρ. 3 και

γ) Η Έκθεση ελέγχου η οποία συντάσσεται κατά το αμέσως κατωτέρω άρθρο 23 όταν υπάρχει κατά νόμο υποχρέωση διενεργείας τακτικού ελέγχου, όπως εκτίθεται στην ανάλυση του άρθρου αυτού.

Β. Για κάθε ένα από τα παραπάνω έγγραφα προβλέπεται διάφορος μορφή δημοσιότητας και διάφορες προθεσμίες, ως εξής:

	Δημοσιότητα Άρθρου 8	Δημοσίευση στον τύπο	Ειδική Προθεσμία
Ισολογισμός	ΝΑΙ	ΝΑΙ	20ήμερο προ Γ.Σ.
Αποτελέσματα Χρήσεως	ΝΑΙ	ΝΑΙ	20ήμερο προ Γ.Σ.
Προσάρτημα	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Προ της Γ.Σ.
Έκθεση Διαχειρίσεως	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Προ της Γ.Σ.
Έκθεση ελέγχου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	20ήμερο προ Γ.Σ.

Παρατηρούμε δηλαδή ότι στη δημοσιότητα του άρθρου 8 υπόκεινται όλα τα έγγραφα, αλλά με διαφορετική προθεσμία καταχώρησης, ενώ στον τύπο δημοσιεύονται μόνο ο ισολογισμός, τα αποτελέσματα χρήσης και η έκθεση ελέγχου, αν τυχόν υπάρχει. Η ανάλυση των ανωτέρων ακολουθεί παρακάτω.

3.1 Δημοσιότητα του άρθ. 8

Α. Όπως έχει αναλυθεί από τα άρθρα 8 η δημοσιότητα των εγγράφων, την οποία η διάταξη αυτή επιβάλλει συνίσταται:

α) Στην καταχώρησή τους στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης.

β) Στην δημοσίευση στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της εφημερίδας της κυβερνήσεως ανακοινώσεως για τη γενομένη καταχώριση στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης.

Δεδομένου ότι προβλεπόμενες από την παρ.8 κοινές αποφάσεις των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εμπορίου δεν εκδόθηκαν ακόμα, παρά την πάροδο ικανού αριθμού ετών, προκειμένου να ρυθμίσουν τα της τηρήσεως του Μητρώου Ε.Π.Ε., οι σχετικές με την καταχώρηση διατάξεις είναι

ανεφάρμοστες . Εν αναμονή επομένως της κοινής Υπουργικής Αποφάσεως!

Β. Ειδικότερα ο ισολογισμός, τα «αποτελέσματα χρήσεως» και η έκθεση ελέγχου δημοσιεύονται στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος Κυβερνήσεως ολόκληρα, μη εφαρμοζόμενης στην περίπτωση αυτή της διατάξεως του άρθρου 21 παρ.3 του Ν. 1599/1986, η οποία προβλέπει την δημοσίευση όλων των πράξεων στο παραπάνω τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος Κυβερνήσεως σε περίληψη.

Η καταχώρηση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως και της εκθέσεως ελέγχου ως και η δημοσίευσή τους στο ΦΕΚ, γίνεται 20 τουλάχιστον ημέρες πριν από την συνεδρίαση της τακτικής Συνελεύσεως κατά τη ρητή πρόβλεψη του τελευταίου εδαφίου της παρ.2 του άρθρου 8.

Για τα υπόλοιπα έγγραφα (Προσάρτημα , Έκθεση Διαχειρίσεως) θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι ο νόμος δεν τάσει προθεσμία δεδομένου ότι το εικοσαήμερο που αναφέρει η παρ. 2 αφορά τις λοιπές οικονομικές καταστάσεις κατά την ρητή πρόβλεψη του νόμου. Θα μπορούσε όμως να υποστηριχθεί και η άποψη που δεν βοηθείται όμως από το γράμμα της διατάξεως, ότι η διάταξη αναφέρεται μόνο στην κατ' εξαίρεση δημοσίευση στο τεύχος Ανωνύμων εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της εφημερίδος Κυβερνήσεως ολόκληρου του κειμένου του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως ή και της τυχόν εκθέσεως ελέγχου σε αντίθεση με την δημοσίευση ανακοινώσεως περί καταχωρήσεως των υπολοίπων εγγράφων στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης, χωρίς αναφορά στο περιεχόμενο τους. Μια τέτοια εκδοχή όμως θα έπρεπε να εξηγήσει γιατί ο νομοθέτης δεν έθεσε τότε την προθεσμία στο πρώτο εδάφιο της παρ.2 το οποίο και καλύπτει το θέμα της δημοσιεύσεως της ανακοινώσεως. Επίσης δεν πρέπει να παραβλέπεται ότι το τελευταίο εδάφιο της ερμηνευμένης παρ.4 δεν παραπέμπει στο άρθρο 43β παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920 το οποίο ρητώς

ορίζει ότι αντίγραφα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων με τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών υποβάλλονται από την εταιρεία στην εποπτεύουσα αρχή.

4. Δημοσίευση στον τύπο

Α. Σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρ. 43β του Κ.Ν. 2190 /1920, στο οποίο παραπέμπει το τελευταίο εδάφιο της παρ.4 του άρθρου 22, ο ισολογισμός, ο λογαριασμός «αποτελέσματα χρήσεως» και ο «πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων» μαζί με το πιστοποιητικό ελέγχου, όταν προβλέπεται έλεγχος από ορκωτούς ελεγκτές, δημοσιεύεται 20 τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα συνεδρίασεως της Γενικής Συνελεύσεως στις εξής εφημερίδες:

α) Στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της εφημερίδος Κυβερνήσεως σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρ.8:

β) Σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα, η οποία εκδίδεται στην περιοχή Αθηνών και η οποία κατά την κρίση των διαχειριστών της εταιρίας έχει ευρύτατη κυκλοφορία σε όλη τη χώρα. Σύμφωνα με το άρθρ.3 του Ν.Δ. 3757/1957 ως ημερήσιες εφημερίδες Αθηνών που κυκλοφορούν ευρέως σε όλη τη χώρα θεωρούνται οι εκδιδόμενες στην Αθήνα καθημερινά και ανελλιπώς επί ένα τουλάχιστον έτος και έχουν ημερήσια κυκλοφορία 5.000 φύλλα.

γ) Σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα από εκείνες που:

γα) εκδίδονται ανελλιπώς, κάθε ημέρα τουλάχιστον επί τρία έτη και

γβ) έχουν κυκλοφορία τουλάχιστον 5.000 φύλλων την ημέρα.

Η ιδιότητα της εφημερίδος ως οικονομολογικής και η συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων επιβεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, που εκδίδεται στην αρχή εκάστου έτους, έπειτα από έγγραφη βεβαίωση του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβερνήσεως για την συνδρομή των προϋποθέσεων των παραπάνω υποπεριπτώσεων (γα) και (γβ)

δ) Σε μια ημερήσια ή ελλείψει της σε εβδομαδιαία ή δεκαπενθήμερη εφημερίδα από εκείνες που εκδίδονται στην περιοχή της έδρας της, αν η εταιρεία δεν εδρεύει στην περιοχή του Δήμου Αθηναίων επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν αυξημένη δαπάνη έναντι των υπολοίπων. Πολλές φορές η πολιτική περιφερειακής αναπτύξεως, κάμπτεται προ του συμφέροντός της τετάρτης εξουσίας!

ε) Σε μια εφημερίδα στην οποία έχουν τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις τους ή ανέπτυξαν κατά κύριο λόγο τις δραστηριότητές τους, εφ' όσον φυσικά ο συγκεκριμένος τόπος διαφέρει από την έδρα τους.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η δημοσίευση ακόμη και συνοπτικών ισολογισμών στον τύπο αποτελεί υπολογίσιμη μη παραγωγική δαπάνη για τις Ε.Π.Ε. Δεν εξυπηρετεί δε καμία απολύτως πραγματική ανάγκη, αλλά απλώς διασφαλίζει ικανό εισόδημα για τον τύπο και το Δημόσιο. Το μεν Τεύχος του ΦΕΚ κυκλοφορεί μετά από πολλούς μήνες, όταν έχει πιο ιστορική σημασία, ο δε εντοπισμός ισολογισμού τόσο στο ΦΕΚ όσο και στον τύπο είναι αδύνατος και προϋποθέτει παρακολούθηση όλου του τύπου και συστηματική αποκλειστική ενασχόληση. Είναι εντελώς συμπτωματικό να σκοντάψει κανείς σε ισολογισμό που τον ενδιαφέρει. Αντιθέτως είναι εύκολο για κάθε ενδιαφερόμενο να καταφύγει στο Μητρώο, όταν θα καθιερωθεί, και να αντλήσει όλες τις πληροφορίες που επιθυμεί.

Β. Η μη τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται από τον νόμο, γεννά ακυρότητα της αποφάσεως εγκρίσεως του ισολογισμού, είτε προταθεί κατ' ένσταση από εταίρο είτε όχι. Οι σχετικές διατάξεις πρέπει να θεωρηθούν ως δημοσίας τάξεως και επομένως κάθε ένας που έχει έννομο συμφέρον μπορεί να τις επικαλεστεί.

Στο ζήτημα της ασυμφωνίας των κειμένων, ο κανόνας είναι ότι υπερισχύει η διατύπωση της πράξης ή του στοιχείου που περιέχεται στο καταχωρημένο στο Μητρώο κείμενο. Και τούτο διότι στο Μητρώο καταχωρείται ολόκληρη η πράξη ή το στοιχείο, ενώ στο τεύχος ΦΕΚ

δημοσιεύεται ανακοίνωση για την καταχώρηση της πράξης ή του στοιχείου στο μητρώο. Εγκαθίσταται εν προκειμένω σχέση κυρίου(=καταχώρηση στο Μητρώο) προς παρεπόμενο (= δημοσίευση στο τεύχος) , το οποίο παρεπόμενο πρέπει να αποδίδει συνοπτικώς το περιεχόμενο του κυρίου (Λεβαντής 1895)

Συνεπώς , η εταιρία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους το περιεχόμενο του κειμένου που δημοσιεύθηκε στο τεύχος. Αντιθέτως οι τρίτοι μπορούν να το επικαλεστούν, εκτός εάν γνώριζαν το κείμενο που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο. Η εταιρεία έχει το βάρος απόδειξης της γνώσης των τρίτων.

5. Το καθεστώς δημοσιότητας των ΕΠΕ σε σχέση με εκείνο των Α.Ε.

Το καθεστώς δημοσιότητας των ΕΠΕ ευθυγραμμίζεται, στις κύριες επιλογές του, με το αντίστοιχο καθεστώς κν 2190/20 (άρθρ.7α-7γ) του νόμου περί Α.Ε. Συνοπτικώς, επισημαίνονται σχετικά τα εξής :

α. Η οργάνωση της δημοσιότητας και για τους δυο εταιρικούς τύπους, στη βάση κυρίως της θεσμοθέτησης του Μητρώου, δεν διαφέρει ουσιωδώς. Πάντως διαφοροποιήσεις εντοπίζονται α) ως προς τις αρμόδιες για την τήρηση του Μητρώου αρχές, δηλαδή ενώ το μητρώο Α.Ε. τηρείται στις κατά τόπους αρμόδιες Διευθύνσεις ή Τμήματα Εμπορίου των Νομαρχιών , η τήρηση του Μητρώου ΕΠΕ έχει ανατεθεί στην Γραμματεία των κατά τόπους αρμόδιων Πρωτοδικείων και β) ως προς το γεγονός ότι, ενώ η διαδικασία δημοσιότητας των Α.Ε. και οι λεπτομέρειες σχετικά με την λειτουργία του κεντρικού (άρθρ.7β παρ.8) ή των περιφερειακών (άρθρ.7β παρ. 1-7) μητρώων Α.Ε. κατά περίπτωση οργανώθηκαν αμέσως και ισχύουν (άρθ.7β παρ 9^ο Δούβλης, η οργάνωση και λειτουργία του Μητρώου Α.Ε. ,ΕΛΔ 1990,707), το αντίστοιχο καθεστώς δημοσιότητας των ΕΠΕ δεν έχει ακόμη ενεργοποιηθεί δια της (αναμενόμενης) έκδοσης των υπουργικών αποφάσεων της παρ.8 ν 3190 σχετικά με τις λεπτομέρειες λειτουργίας του μητρώου ΕΠΕ.

β. Η παρέμβαση της διοίκησης για τον προληπτικό έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων ή στοιχείων της ΕΠΕ, πριν από την καταχώρησή τους στο μητρώο, δεν προβλέπεται, σε αντίθεση προς τα ισχύοντα στην ΑΕ όπου η καταχώρηση γίνεται ύστερα από έλεγχο της αρμόδιας για την τήρηση του Μητρώου αρχής (άρθρ.7β παρ.1,α).

γ. Ο κν 2190 (άρθρ.7α όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του δυνάμει του άρθρ.2 πδ 360/93) ομαδοποιεί ενδεικτικώς τις πράξεις και τα στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, ο νόμος περί ΕΠΡ αντιθέτως δεν ομαδοποιεί σε ενότητα άρθρου τις πράξεις και τα στοιχεία αυτά, αλλά προβλέπει την υποβολή τους στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρ.8 στην οικία για το καθένα θέση.

6. Δημοσιότητα ΑΕ

6.1 ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 7α

Σε δημοσιότητα υποβάλλονται οι εξής πράξεις και τα εξής στοιχεία:

α. Οι αποφάσεις της διοίκησης για τη σύσταση ανώνυμων εταιρειών, καθώς και το καταστατικό που εγκρίθηκε.

β. Οι αποφάσεις της διοίκησης για την έγκριση της τροποποίησης καταστατικών ανώνυμων εταιρειών, καθώς και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις τροποποιήσεις που έγιναν.

γ. Ο διορισμός και για οιοδήποτε λόγο παύση με τα στοιχεία ταυτότητας των προσώπων που :

- ασκούν τη διαχείριση της εταιρείας
- έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή μεμονωμένα
- είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο.

δ. Η απόφαση ανάκλησης της άδειας σύστασης και έγκρισης του καταστατικού της εταιρείας.

ε. Κάθε απόφαση για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας. Στην απόφαση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να αναγράφεται το νέο κεφάλαιο , ο αριθμός και το είδος των μετοχών που εκδίδονται, η ονομαστική τους αξία και γενικά οι όροι έκδοσής τους, καθώς και ο συνολικός αριθμός των μετοχών της εταιρίας.

στ. Το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου με το οποίο πιστοποιείται η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, είτε κατά τη σύσταση της εταιρείας, είτε μετά από κάθε αύξησή του.

ζ. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αρχικές και τροποποιημένες από τη Γενική Συνέλευση (ισολογισμός , αποτελέσματα χρήσης , πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της Εταιρίας.

Ο ισολογισμός πρέπει να περιέχει τα ατομικά στοιχεία των προσώπων που, κατά νόμο, τον πιστοποιούν.

η. Μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις των Τραπεζών , καθώς και η λογιστική κατάσταση του άρθρου 46

θ. Η λύση της εταιρείας

ι. Η δικαστικά απόφαση , που κηρύσσει άκυρη την εταιρία.

ια. Ο διορισμός και η αντικατάσταση των εκκαθαριστών, με τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.

ιβ. Οι ισολογισμοί της εκκαθάρισης, καθώς και ο τελικός της ισολογισμός.

ιγ. Η διαγραφή της εταιρίας από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών.

ιδ. Κάθε πράξη ή στοιχείο του οποίου η δημοσιότητα επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.⁶

6 ΚΩΔΙΚΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ Α.Ε. ΚΑΙ ΕΠΕ (ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΒΙΔΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ)ΕΚΔΟΣΗ 6
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΠΑΜΙΣΟΣ» ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΧΡΗΣΤΟΥ Ν.
ΤΟΤΣΗ.

6.2 Άρθρο 7β

1. Η δημοσιότητα πραγματοποιείται:

α. Με την καταχώρηση , ύστερα από έλεγχο, των πράξεων και στοιχείων στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών, που τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας όπου έχει την έδρα της η εταιρία, και

β. Με την δημοσίευση , με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρίας, στο τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, ανακοίνωσης για την καταχώρηση στο οικείο μητρώο Ανωνύμων Εταιριών των Πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Κατ' εξαίρεση οι αρχικές και οι τροποποιημένες από τη Γενική συνέλευση ετήσιες, οικονομικές καταστάσεις, εκτός από το προσάρτημα, καθώς και το πιστοποιητικό ελέγχου της παρ.4 του άρθρου 43β, δημοσιεύονται στο σύνολό τους είκοσι (20) ημέρες τουλάχιστον πριν από τη συνεδρίαση της συνέλευσης και, σε περίπτωση τροποποίησής τους, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από αυτή.

2. Το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών αποτελείται τουλάχιστον από:

- α. το βιβλίο μητρώου ανώνυμων εταιριών.
- β. τη μερίδα κάθε εταιρίας,
- γ. το φάκελο της εταιρίας και
- δ. Το ευρετήριο των εταιριών.

3. Στο βιβλίο μητρώου καταχωρίζεται με χρονολογική σειρά η επωνυμία κάθε ανώνυμης εταιρίας. Οι καταχωρημένες εταιρίες αριθμούνται, ο δε αριθμός καταχώρησης , που αποτελεί τον αριθμό μητρώου της εταιρίας , αναγράφεται στο φάκελο και η μερίδα της εταιρίας. Ο αριθμός μητρώου μνημονεύεται επίσης σε κάθε έγγραφο που υποβάλλεται για καταχώρηση στην υπηρεσία μητρώου και σε κάθε έγγραφο ή πιστοποιητικό της υπηρεσίας αυτής.

Ο αριθμός μητρώου εταιρίας δεν μπορεί να δοθεί σε άλλη, ακόμη και μετά τη λήξη της.

4. Στη μερίδα της εταιρίας καταχωρίζονται οι πράξεις και τα στοιχεία που προβλέπονται από το άρθρο 7α καθώς και κάθε στοιχείο που υποβάλλεται στο Υπουργείο Εμπορίου για την άσκηση της Κρατικής Εποπτείας. Στην μερίδα αυτή αναγράφονται η επωνυμία, η έδρα, η διάρκεια και το κεφάλαιο της εταιρίας, τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις κατοικίας των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις των προσώπων τα οποία από κοινού ή μεμονωμένα εκπροσωπούν την εταιρία και το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του προσώπου που είναι εξουσιοδοτημένο για την παραλαβή των προς την εταιρία κοινοποιούμενων εγγράφων.

5. Στο φάκελο της εταιρίας τηρούνται όλα τα έγγραφα που καταχωρίζονται στη μερίδα της.

6. Στο ευρετήριο των εταιριών αναγράφεται με αλφαβητική σειρά η ακριβής επωνυμία κάθε εταιρίας και ο αριθμός μητρώου της. Για την τήρηση του ευρετηρίου δεν λαμβάνονται υπ' όψιν οι λέξεις «Ανώνυμη Εταιρία»

7. Οι φάκελοι και οι μερίδες ταξινομούνται με βάση τον αριθμό μητρώου της εταιρίας.

8. Εάν πρόκειται για τράπεζες ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες, ανώνυμες εταιρίες Ν.Δ. 608/1970 «Περί εταιριών επενδύσεων - χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων» (ΦΕΚ Α170/1970) και ανώνυμες εταιρίες που έχουν τις μετοχές τους εισηγμένες στο χρηματιστήριο Αθηνών, , το Μητρώο που προβλέπεται από τις προηγούμενες παραγράφους τηρείται στην αρμόδια Κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου, που δημοσιεύονται στην εφημερίδα της κυβέρνησης, καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με την λειτουργία του Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών, η διαδικασία

δημοσιότητας (καταχώρηση - δημοσίευση), όπως επίσης οι λεπτομέρειες σχετικά με την λειτουργία Κεντρικού Μητρώου.

10. Η εταιρία αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της εγκριτικής διοικητικής απόφασης μαζί με ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού.

12 Μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου παραδίνονται ή στέλνονται αντίγραφα των Πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα και τηρούνται στο φάκελο, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 5, επικυρωμένα ή όχι , αφού καταβληθεί το διοικητικό κόστος, που ορίζεται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου, η οποία καθορίζει και τις διατυπώσεις είσπραξης και απόδοσής του.

13. Η Εταιρία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους τις πράξεις και τα στοιχεία για τα οποία δεν τηρήθηκε η δημοσίευση που προβλέπει η περίπτωση β της ανωτέρω παραγράφου 1 , εκτός εάν αποδείξει ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Πράξεις ή στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί δεν αντιτάσσονται στους τρίτους πριν περάσουν δεκαπέντε ημέρες από την δημοσίευση, εφόσον οι τρίτοι αποδεικνύουν ότι δεν ήταν δυνατό να τα γνωρίζουν.

14. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας είναι υπεύθυνο για την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου εμπορίου των πράξεων και στοιχείων για τα οποία απαιτείται δημοσιότητα.

Σε περίπτωση ασυμφωνίας του κειμένου που δημοσιεύτηκε στο «Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης» της εφημερίδας της κυβέρνησης με το περιεχόμενο της πράξης ή του στοιχείου που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών, η Εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει το περιεχόμενο του κειμένου που δημοσιεύτηκε στους τρίτους. Οι τρίτοι μπορούν να το επικαλεστούν , εκτός εάν η εταιρία αποδείξει ότι γνώριζαν το κείμενο που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο.

15. Οι τρίτοι μπορούν να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία για τα οποία δεν ολοκληρώθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 1, εκτός εάν η έλλειψη δημοσιότητας τα καθιστά ανίσχυρα.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

(ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ)

(Άρθρο 43β)

1. Κατά τη δημοσίευση που προβλέπεται από τις διατάξεις της περ. Β της παρ.1 του άρθρου 7β και της παρακάτω παραγράφου 5 , οι εταιρίες που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 6 του άρθρ.42α μπορούν να δημοσιεύουν συνοπτικό ισολογισμό. Στην περίπτωση αυτή , κατά την δημοσίευση, πρέπει να γίνεται μνεία ότι ο δημοσιευόμενος ισολογισμός είναι συνοπτικός και να αναφέρεται το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών , στο οποίο έχουν ή πρόκειται να καταχωρηθούν οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας .

Οι παράγραφοι 7 και 8 του άρθρου 42 α εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση της παραπάνω διάταξης.

2. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται στις διατυπώσεις δημοσιότητας των παρ.1 και 5 του παρόντος , με την μορφή και το περιεχόμενο, με βάση το οποίο ο ελεγκτής ή οι ελεγκτές της εταιρίας έχουν συντάξει την έκθεση ελέγχου τους. Αν οι ελεγκτές έχουν παρατηρήσεις ή αρνούνται την έκφραση γνώμης , τότε το γεγονός αυτό πρέπει να αναφέρεται και να αιτιολογείται στις δημοσιευόμενες οικονομικές καταστάσεις , εκτός εάν αυτό προκύπτει από το δημοσιευόμενο σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου.

3. Αντίγραφα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων με τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών , υποβάλλονται από την εταιρία στο Υπουργείο Εμπορίου, είκοσι τουλάχιστον ημέρες από την Γενική Συνέλευση.

4. Ο Ισολογισμός της εταιρίας, ο λογαριασμός «αποτελέσματα χρήσης» και ο πίνακας «διαθέσεως αποτελεσμάτων», μαζί με το σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου, όταν προβλέπεται ο έλεγχος από τους Ορκωτούς Λογιστές, δημοσιεύονται όπως ορίζεται στην επόμενη παράγραφο 5.
5. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Εταιρίας οφείλει να δημοσιεύσει τα έγγραφα της προηγούμενης παραγράφου 4, είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης: -α) Σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα, που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρ.3 του Ν.Δ. 3757/1957, όπως αυτό ισχύει, η οποία εκδίδεται στην Αθήνα και έχει ευρύτερη κυκλοφορία σ' ολόκληρη τη χώρα, κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου. Και β) σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα που πληροί τις προϋποθέσεις της παρ.2 του άρθρ. 26.

Αν η έδρα της εταιρίας είναι έξω από την περιοχή του Δήμου Αθηναίων, τα έγγραφα της παραγράφου 4 δημοσιεύονται υποχρεωτικά σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα της έδρας της. Σε περίπτωση που δεν εκδίδεται ημερήσια πολιτική εφημερίδα στην έδρα της εταιρίας, η δημοσίευση γίνεται σε μια εβδομαδιαία ή δεκαπενθήμερη εφημερίδα της έδρας της.

6. Μέσα σε είκοσι ημέρες από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων από την τακτική Γενική Συνέλευση.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ Ε.Ο.Κ.

(Άρθρο 109)

1. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης υπογράφονται από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που δεσμεύουν την επιχείρηση που τις καταρτίζει, καθώς και από τον υπεύθυνο για την κατάρτισή τους, και, μαζί με το σχετικό πιστοποιητικό

ελέγχου του ή των ελεγκτών, υποβάλλονται σε δημοσιότητα ως ακολούθως

α) Προκειμένου για επιχειρήσεις που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί δημοσιότητας του άρθρου 7β. Η κατάθεση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών γίνεται (20) είκοσι ημέρες τουλάχιστον πριν από την συνεδρίαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, ενώ η δημοσίευση της προβλεπόμενης από την περίπτωση β της παρ.1 του άρθρου 7β ανακοίνωσης γίνεται μέσα σε (10) δέκα ημέρες από την προηγούμενη κατάθεση στο Μητρώο.

β) Προκειμένου για επιχειρήσεις, που έχουν τη μορφή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί δημοσιότητας του άρθρ.8 του Ν. 3190/1955. Η κατάθεση στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης γίνεται (20) είκοσι ημέρες τουλάχιστον πριν από την συνεδρίαση της συνέλευσης των εταίρων, ενώ η δημοσίευση της προβλεπόμενης από την παρ. 2 του άρθ. 8 ανακοίνωσης γίνεται μέσα σε (10) δέκα ημέρες από την προηγούμενη κατάθεση στο Μητρώο.

Γ) Προκειμένου για επιχείρηση που δεν έχει μια από τις εταιρικές μορφές των προηγούμενων περιπτώσεων α και β, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης, μαζί με το σχετικό πιστοποιητικό ελέγχου, βρίσκονται στην διάθεση των ενδιαφερομένων στην έδρα της επιχείρησης αυτής, έξι μήνες μετά την ημερομηνία με την οποία καταρτίζονται οι οικονομικές καταστάσεις και μέχρι την συμπλήρωση δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αυτή.

Αντίγραφα των εγγράφων που προβλέπονται από την περίπτωση αυτή χορηγούνται ή στέλνονται σε κάθε ενδιαφερόμενο έπειτα από σχετική αίτησή του. Το αντίτιμο για τα αντίγραφα αυτά δεν πρέπει να υπερβαίνει το διοικητικό κόστος τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Ε.Π.Ε., Α.Ε.

5.1 ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Με την καταχώρηση αντιγράφου της εταιρικής σύμβασης στο μητρώο ΕΠΕ και τη δημοσίευση της ανακοίνωσης για τη γενόμενη καταχώρηση στο ΤΑΕ & ΕΠΕ της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως η εταιρία αποκτά νομική προσωπικότητα και σωματειακή οργάνωση, κυρίως όσον αφορά την οργάνωση της συνέλευσης των εταίρων, τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της εταιρείας. Σύμφωνα με το νόμο, αναγκαία όργανα της είναι η συνέλευση των εταίρων και οι διαχειριστές της εταιρίας, για δε τις καλούμενες «μεγάλες» ΕΠΕ και οι ελεγκτές της. Προαιρετικό όργανο της εταιρίας είναι το εποπτικό συμβούλιο, το οποίο όμως γίνεται υποχρεωτικό, εφόσον περιέχεται σχετική με αυτό πρόβλεψη στο καταστατικό της εταιρίας.

Γενικά η οργάνωση της συνέλευσης των εταίρων της ΕΠΕ στο ν. 3190/55 επιχειρείται κατά βάση ανάλογα προς την οργάνωση της γενικής συνέλευσης των μετόχων της ΑΕ στον κώδικα ν. 2190/1920. Χαρακτηριστικό της απόφασης της συνέλευσης των εταίρων είναι ότι αυτή, ενώ σχηματίζεται από τις ψήφους της εκάστοτε κατά το νόμο ή το καταστατικό της εταιρίας απαιτούμενης πλειοψηφίας των εταίρων, θεωρείται από το νόμο κατά βασική αρχή του ισχύοντος δικαίου, ως βούληση του νομικού προσώπου της εταιρίας, ανεξάρτητα από το εκάστοτε απαιτούμενο ποσοστό της πλειοψηφίας των εταίρων και του εταιρικού κεφαλαίου που επιτυγχάνεται στη συνέλευση για τη συγκεκριμένη απόφαση.⁷

5.2 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Δυο είναι τα όργανα διοίκησης της ΕΠΕ , η γενική συνέλευση και οι διαχειριστές . Στην ΕΠΕ δεν υπάρχουν ελεγκτές , για να ελέγχουν τη διαχείριση, όπως στην Α.Ε. Επιτρέπεται μόνον η δημιουργία εποπτικού συμβουλίου.

Η γενική συνέλευση είναι το ανώτατο και το κυρίαρχο όργανο της εταιρίας και σχηματίζεται με τη συγκέντρωση των εταίρων στην έδρα της εταιρίας.

Διακρίνουμε δυο είδη συνελεύσεων , την τακτική και την έκτακτη.

Η τακτική γενική συνέλευση συγκαλείται υποχρεωτικά μια φορά τουλάχιστον το έτος και μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης από τους διαχειριστές, οι οποίοι ευθύνονται για τη μη σύγκληση, οπότε συγκαλείται από τους ίδιους τους εταίρους έπειτα από απόφαση του προέδρου Πρωτοδικών. Σκοπός της συνέλευσης αυτής είναι να εγκριθεί ο ισολογισμός, να προσδιοριστεί ο τρόπος διάθεσης των κερδών και να απαλλαγούν από την ευθύνη οι διαχειριστές.

Για να ληφθεί έγκυρη απόφαση στη συνέλευση αυτή πρέπει να ψηφίσουν υπέρ της πρότασης πλειοψηφία πάνω από το $\frac{1}{2}$ του όλου αριθμού των εταίρων, όχι μόνο των παρισταμένων (πλειοψηφία κατά πρόσωπα) , οι οποίοι συγχρόνως να εκπροσωπούν πλειοψηφία πάνω από το $\frac{1}{2}$ του όλου αριθμού των εταιρικών μεριδίων, όχι μόνων των παρισταμένων (πλειοψηφία κεφαλαιουχική) Πρέπει δηλαδή να υπάρχει διπλή πλειοψηφία, πλειοψηφία κατά πρόσωπα και πλειοψηφία κατά εταιρικό κεφάλαιο.

Έκτακτη γενική συνέλευση καλείται εκείνη , που προσκαλείται εκτάκτως από τους διαχειριστές ή τους εταίρους ή το εποπτικό συμβούλιο . Αυτή κηρύσσει μόνη της τον εαυτό της αρμόδιο , για να αποφασίσει για τη μετατροπή του καταστατικού ή την πρόωγη λύση της , οπότε απαιτείται πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ των εταίρων , που να αντιπροσωπεύουν τα $\frac{3}{4}$ του εταιρικού κεφαλαίου. Για τη μεταβολή της

εθνικότητας της εταιρίας ή η αύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων απαιτείται παμψηφία όλων των εταίρων.

Οι λαμβανόμενες αποφάσεις όλων των γενικών συνελεύσεων των εταίρων καταχωρίζονται στο βιβλίο «πρακτικών συνελεύσεων» που τηρείται από τους διαχειριστές.

Η διοίκηση της Ε.Π.Ε. ανατίθεται συνήθως σε έναν ή περισσότερους διαχειριστές, οι οποίοι διορίζονται είτε από το καταστατικό είτε από την τακτική ή έκτακτη συνέλευση με τη διπλή πάντοτε πλειοψηφία και μπορεί να είναι εταίροι ή μη εταίροι για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα. Εάν δεν διοριστούν διαχειριστές, τη διοίκηση της εταιρίας την αναλαμβάνουν από κοινού όλοι οι εταίροι, οι οποίοι δρουν συλλογικά.

Οι διαχειριστές εκπροσωπούν την εταιρία εξωδίκως και δικαστικώς και ενεργούν έπ' ονόματι και για λογαριασμό της κάθε πράξη διαχείρισης. Για να αναληφθούν υποχρεώσεις για την εταιρία, οφείλουν να υπογράψουν κάτω από την επωνυμία της. Στο τέλος κάθε χρήσης οφείλουν να συντάσσουν λεπτομερή απογραφή της περιουσίας της εταιρίας. Όσον αφορά την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, τις αποσβέσεις και την κατάρτιση του ισολογισμού, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2190/20. Ο ισολογισμός, που συντάσσεται, δημοσιεύεται στο ΤΑΕ & ΕΠΕ.

Από τα καθαρά κέρδη το 1/20 ή τα 5% τουλάχιστον διατίθενται για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Το αποθεματικό που δημιουργείται κατ' αυτόν τον τρόπο, παύει να είναι υποχρεωτικό, όταν φτάσει το 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου, όπως και στις Α.Ε. Οι διαχειριστές της ΕΠΕ εκτός από τα προβλεπόμενα βιβλία από τον εμπορικό νόμο και τον Κ.Β.Σ. οφείλουν ακόμη να τηρούν και τα εξής:

α) το βιβλίο των εταίρων στο οποίο καταχωρίζονται όλα τα στοιχεία των εταίρων, β) το βιβλίο πρακτικών γενικών συνελεύσεων και γ) το βιβλίο πρακτικών διαχειρίσεων, στο οποίο καταχωρίζονται οι αποφάσεις των διαχειριστών.

Οι διαχειριστές αμείβονται, εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό ή το αποφασίσει η γενική συνέλευση. Η αμοιβή υπολογίζεται σε πάγια αντιμισθία ή σε ποσοστά από τα κέρδη ή και τα δυο.

Ευθύνονται, εφόσον υπερέβησαν το νόμο ή το καταστατικό ή εφόσον διέπραξαν πταίσμα, οπότε ευθύνονται όχι μόνο έναντι της εταιρίας αλλά και έναντι των τρίτων. Απαλλάσσονται με απόφαση της γενικής συνέλευσης.

Ο διαχειριστής, όταν έχει διοριστεί από το καταστατικό για ορισμένο χρόνο, ανακαλείται πριν παρέλθει ο χρόνος, εφόσον υπάρχει σπουδαίος λόγος, όπως π.χ. βαριά αμέλεια, ανικανότητα κ.λ.π., αποφασίσει η γενική συνέλευση κατά τη συνήθη πλειοψηφία και ληφθεί απόφαση από το δικαστήριο. Σ' όλες τις άλλες περιπτώσεις αρκεί μόνο η απόφαση της γενικής συνέλευσης, χωρίς να απαιτείται και σπουδαίος λόγος ή δικαστική απόφαση.

Όπως ο διορισμός έτσι και η ανάκληση των διαχειριστών υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας.

Ο διαχειριστής παραιτείται οποτεδήποτε, εφόσον διορίστηκε για αόριστο χρόνο, εάν όμως για ορισμένο, πρέπει να υπάρχει και σπουδαίος λόγος, όπως π.χ. προστριβές κατά την διαχείριση κ.λ.π.

Ορισμένα επαγγέλματα χαρακτηρίζονται ως ασυμβίβαστα. Δεν μπορούν π.χ. να είναι διαχειριστές της ΕΠΕ οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι καθηγητές πανεπιστημίων, ενώ οι τελευταίοι μπορούν να είναι διοικητές Α.Ε. Απαγορεύεται εξ άλλου στους διαχειριστές να ενεργούν για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό άλλου πράξεις, οι οποίες ανάγονται στο σκοπό της εταιρίας, ούτε να είναι ομόρρυθμοι ή ετερόρρυθμοι εταίροι Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή εταίροι άλλης Ε.Π.Ε., που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό. Σε αντίθετη περίπτωση η εταιρία μπορεί να ζητήσει αποζημίωση ή να απαιτήσει να θεωρηθούν οι πράξεις ότι έγιναν για λογαριασμό της. Οι απαιτήσεις αυτές της εταιρίας περιγράφονται έπειτα από έξι μήνες από

τότε, που έγιναν γνωστές στην εταιρία, ή έπειτα από πέντε έτη από τότε που εκτελέστηκαν.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ Ε.Π.Ε.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ Νο 14

Της Τακτικής Συνέλευσης των εταίρων της Ε.Π.Ε. με την επωνυμία «Ε.Π.Ε. Σ. Παύλου & Σια»

Σήμερα την 20η Φεβρουαρίου 1995 στην Αθήνα και στα γραφεία της εταιρίας Αγία Ειρήνης 54 , ημέρα Τετάρτη και ώρα 11η π.μ. συνήλθαν οι εταίροι έπειτα από πρόσκληση του διαχειριστή της Σ.Παύλου, και να ζητήσουν και να λάβουν αποφάσεις στα κάτωθι θέματα:

Παρευρέθησαν στη συνεδρίαση οι:

- 1) Σ. Παύλου, κάτοχος 10 εταιρικών μεριδίων - Ποσοστό 40%
- 2) Δ.Ρήγας, κάτοχος 7 εταιρικών μεριδίων - Ποσοστό 28%
- 3) Δ.Χρόνης , κάτοχος 4 εταιρικών μεριδίων - Ποσοστό 16% και
- 4) Κ. Σαρρής, κάτοχος 4 εταιρικών μεριδίων - ποσοστό 16%.

Μετά την διαπίστωση της απαρτίας άρχισε η συζήτηση στα πιο κάτω θέματα:

1) Στο πρώτο θέμα:

Ο διαχειριστής της εταιρίας ανέπτυξε κ.λ.π....

2) Στο δεύτερο θέμα.... κ.λ.π.

5.2.1 ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Όταν οι εταίροι μιας εταιρίας περιορισμένης ευθύνης είναι περισσότεροι από δέκα , τότε μπορεί να υπάρχει εποπτικό συμβούλιο. Το εποπτικό συμβούλιο αποτελείται από τρία ή πέντε μέλη τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά.

Μέλη μπορεί να είναι εταίροι ή άλλα πρόσωπα. Οι αποφάσεις τους λαμβάνονται με πλειοψηφία και καταχωρούνται στο τηρούμενο βιβλίο Πρακτικών Εποπτικού Συμβουλίου.

Ο νόμος καθορίζει ποιοι δεν επιτρέπεται να εκλεγούν μέλη του εποπτικού συμβουλίου και με ποιο τρόπο ένα μέλος διορίζεται ή χάνει

τη θέση του αυτή. Επίσης, καθορίζει το χρόνο της θητείας τους και την αμοιβή τους.

Τέλος ορίζονται τα καθήκοντα και η εξουσία των μελών του εποπτικού συμβουλίου και η ευθύνη τους.

5.2.2. Οι ελεγκτές

Όπως είπαμε σε ορισμένες περιπτώσεις Ε.Π.Ε. ο νόμος επιβάλλει τη λειτουργία και τρίτου εταιρικού οργάνου δηλ. τους ελεγκτές. Αυτή την υποχρέωση έχουν όλες οι κεφαλαιουχικές εταιρίες, συνεπώς και οι Ε.Π.Ε. την βάση του άρθρου 29 του π.δ. 409/86 περί προσαρμογής σε Κοινοτικές οδηγίες. Συγκεκριμένα οι Ε.Π.Ε. που δεν υπερβαίνουν την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού τους τα αριθμητικά όρια των δυο εκ των τριών κριτηρίων της παρ. 6 του άρθρου 42α του κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει σήμερα (εάν το σύνολο ισολογισμού είναι 130.000.000 δρχ. Όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση των στοιχείων του ισολογισμού απαλλάσσονται από την υποχρέωση ελέγχου των καταστάσεών τους, δηλαδή των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.) Εάν λοιπόν υπερβαίνει τα αριθμητικά αυτά όρια μια συγκεκριμένη Ε.Π.Ε., τότε η τακτική γενική συνέλευση των εταίρων υποχρεούται να εκλέξει ένα τουλάχιστον ορκωτό λογιστή και να προβεί στις σχετικές διατυπώσεις δημοσιότητας ως προς τον διορισμό αυτό. Αυτός ο ορκωτός λογιστής - ελεγκτής έχει τις υποχρεώσεις των ελεγκτών της ανώνυμης εταιρίας, συμπεριλαμβανομένης και της υποχρέωσης χορήγησης πληροφοριών σχετικά με το προσάρτημα που περιέχεται στον ισολογισμό.

5.3 ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Η οικονομική δραστηριότητα της ανώνυμης εταιρίας επιτυγχάνεται με τα όργανά της. Αυτά είναι:

1. Η γενική συνέλευση των μετόχων. Αυτή είναι το υπέρτατο όργανο. Οι γενικές συνελεύσεις διακρίνονται σε:

α) Τακτικές. Συγκαλείται τακτικά μια φορά το έτος για έγκριση του ισολογισμού και της διαθέσεως των καθαρών κερδών και έλεγχο όλης της διαχείρισης της εταιρίας.

β) Καταστατικές, συγκαλούνται για λήψη αποφάσεων τροποποίησης του καταστατικού, όπου απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία.

γ) Έκτακτες, που συγκαλούνται για έκτακτους λόγους.

2. Το διοικητικό συμβούλιο που είναι το διαχειριστικό όργανο της εταιρίας .

3. Οι ελεγκτές οι οποίοι διακρίνονται σε:

α) Ελεγκτές πλειοψηφίας ,

β) Ελεγκτές μειοψηφίας,

γ) Ελεγκτές κρατικού ελέγχου

και οι οποίες ελέγχουν την διαχείριση της ανωνύμου εταιρίας όπως ορίζει ο νόμος

5.3.1 ΠΕΡΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

A. Πρόσκληση της γενικής συνέλευσης

I. Το διοικητικό συμβούλιο έχει αρμοδιότητα προς σύγκλιση της γενικής συνελεύσεως που συνάγεται από τις διατάξεις του νόμου περί υποχρεωτικής συγκλήσεως της συνελεύσεως (άρθρα 47,39 παρ. 1,38 παρ. 2 νόμου 2190/1920).

Η πρόσκληση αποτελεί μονομερή δήλωση που εκτός από τους εν γένη όρους των αποφάσεων αυτού περιλαμβάνει το οίκημα, την χρονολογία, την ώρα της συνελεύσεως και τα θέματα της ημερεσίας διατάξεως.

Κάθε γενική συνέλευση όπως και κείνη η οποία ανεβλήθη η λήψη αποφάσεως και η επαναληπτική και η διακοπείσα πρέπει να συγκληθεί με πρόσκληση.

Για να έχουμε έγκυρο σύγκλιση πρέπει η απόφαση να είναι νόμιμος κατά περιεχόμενο. Έτσι η συνέλευση πρέπει να συγκαλείται και να

συνεδριάσει στην έδρα της εταιρίας αλλά όχι απαραίτητως και στο κατάστημα της εταιρίας. Η πρόσκληση περιλαμβάνει τουλάχιστο το οίκημα, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίας, ως και με σαφήνεια τα θέματα της ημερήσιας διατάξεως που δημοσιεύονται στο δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε., σε μια ευρύτερη κατά κρίση του Δ.Σ. κυκλοφορούσαν σε όλη τη χώρα ημερήσια εφημερίδα και σε μια εβδομαδιαία οικονομολογική εφημερίδα, τοιχοκολλάται σε εμφανή θέση του καταστήματος της εταιρίας, είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν την ορισμένη συνέλευση. Δέκα ημέρες πριν την τακτική γενική συνέλευση πρέπει να δίνεται σε κάθε αιτούμενο μέτοχο ο ισολογισμός με τις εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών. Σαράνταοκτώ ώρες πριν από κάθε γενική συνέλευση πρέπει να τοιχοκολλάται σε εμφανή θέση του καταστήματος της εταιρίας πίνακας των εχόντων δικαίωμα ψήφου, με ένδειξη των τυχόν αντιπροσώπων αυτών, του αριθμού των μετοχών και τον ψήφο εκάστου και των διευθύνσεων των μετόχων και των αντιπροσώπων αυτών. Λαμβάνοντας υπ' όψη ότι η πρόσκληση υπόκειται απαραίτητως σε δημοσίευση συμπεραίνεται απ' αυτό ότι ο καθορισμένος χρόνος συγκλήσεως πρέπει να απέχει χρονικά από τη λήψη της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου ώστε οι σχετικές δημοσιεύσεις να μπορούν να υλοποιηθούν.

Κατά το περιεχόμενο ορίζεται από τον νόμο τόσο η πρόσκληση των ζητούμενων γενικών συνελεύσεων από τους ελεγκτές και τους μετόχους με βάση τα άρθρα 38 και 39 παρ. 1 νόμου 2190/1920, όσο και της αποκαλούμενης «τακτικής» γενικής συνέλευσης.

Η πρόσκληση γενικής συνέλευσης που ζητείται από τους ελεγκτές και μετόχους πρέπει να ορίζει ως ημερήσια διάταξη αυτή που ζητούν αυτοί που αξιώνουν τη σύγκληση (άρθρα 38 παρ. 2, 39 παρ νόμου 2190/1920).

Η πρόσκληση είναι κατ' αρχήν προαιρετική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου εκτός εάν το συμφέρον της εταιρίας ή ο νόμος επιβάλλει την πρόσκληση οπότε η παράληψη ή η καθυστέρηση αυτής

δημιουργεί ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου εξ αιτίας αυτού του λόγου ζημιά της εταιρίας. Ενδέχεται να δημιουργηθεί και ποινική ευθύνη όταν παραβιάζεται η υποχρέωση προσκλήσεως από το νόμο (άρθρο 57 παρ 2 νόμου 2190/1920).

II. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεώνεται να συγκαλέσει την γενική συνέλευση τουλάχιστον μια φορά το χρόνο και εντός έξι μηνών από την λήξη της προηγούμενης εταιρικής χρήσης. Η πρόσκληση δεν πρέπει να είναι ανήθικη, γιατί τότε θα είναι άκυρη. Π.χ. όταν το διοικητικό συμβούλιο κάνει δολίως την πρόσκληση γνωρίζοντας ότι η συμμετοχή μιας ορισμένης μερίδας μετόχων είναι εξ ανωτέρας βίας αδύνατη και πράττει έτσι για να πατρονάρει συμφέροντα άλλων μετόχων (Π.Π.Α. 2260/46 EEN 46, 52 Ν. Δικ. 46,32).

Το διοικητικό συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να συγκαλεί επαναληπτική συνεδρίαση εντός είκοσι ημερών από την ματαιωμένη γενική συνέλευση στην οποία δεν υπήρξε απαρτία. Η πρόσκληση συγκλίσεως γενικής συνέλευσης λαμβάνει χώρα δυο φορές κατά σειρά όταν πρόκειται για γενική συνέλευση με ημερήσια διάταξη τα θέματα που ορίζονται ειδικότερα στο άρθρο 29 παρ. 3 νόμου 2190/1920.

Υποχρέωση συγκλίσεως γενικής συνελεύσεως έχει το διοικητικό συμβούλιο όταν αυτό ζητείται από τους ελεγκτές εντός δεκαήμερου από της επιδόσεως της αιτήσεως στον πρόεδρο του συμβουλίου. Περιεχόμενο της ημηρεσίας διατάξεως είναι υποχρεωτικώς το υπό των ελεγκτών ζητηθέν (άρθρο 38 νόμου 2190/1920).

Υποχρέωση συγκλίσεως γενικής συνέλευσης έχει το διοικητικό συμβούλιο όταν το ζητήσει η μειοψηφία ίση προς 5% του κεφαλαίου εντός τριάντα ημερών από της επιδόσεως της αιτήσεως στον πρόεδρο του συμβουλίου (άρθρ.39 παρ.1 νόμου 2190/1920).

Υποχρέωση συγκλίσεως γενικής συνέλευσης υπέχει το διοικητικό συμβούλιο για να αποφασιστεί η διάλυση ή όχι της εταιρείας, εάν κατά την σύνταξη του ισολογισμού η αξία του ενεργητικού με αφαίρεση του

παθητικού είναι κατώτερα του μισού του καταβεβλημένου κεφαλαίου. (Άρθρο 47 νόμου 2190/1920).

Το διοικητικό συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να συγκαλέσει γενική συνέλευση προς διορισμό εκκαθαριστών εντός πέντε ημερών από της εις το συμβούλιο κοινοποίηση ανακλήσεως της άδειας συστάσεως εταιρίας (άρθρο 48 παρ.2 και 48α παρ. Νόμου 2190/1920).

B. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

Η γενική συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρίας . Αυτή δικαιούται ν' αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση, των αποφάσεων αυτής υποχρεουσών και απόντας ή διαφωνούντας μετόχους.

Οι προς την συγκρότηση της γενικής συνελεύσεως και την λήψη αποφάσεων για αυτή ο νόμος έχει καθιερώσει την αρχή της απαρτίας και την αρχή της πλειοψηφίας. Το υπό του νόμου απαιτούμενο ποσοστό του συνολικού αριθμού των μετόχων που εκάστοτε επιβάλλεται για την έγκυρη συγκρότηση της γενικής συνελεύσεως συνιστά την απαρτία. Η αρχή της κατά πλειοψηφίας των εις την γενική συνέλευση εκπροσωπούμενων ψήφων λήψεως των αποφάσεων στην γενική συνέλευση της Α.Ε. είναι ευνόητος γιατί αλλιώς θα οδηγήσει σε αδιέξοδο. Συνεπώς από το νόμο απαιτείται η ομόφωνη γνώμη έστω και μόνο των παρόντων μετόχων εφ' όσον θα αποτελούν απαρτία . Η κατά πλειοψηφία όμως λήψη των αποφάσεων οδήγησε στον παραπλανητικό παραλληλισμό της λειτουργίας της ανωνύμου εταιρίας με δημοκρατικό πολιτικό πρότυπο , ο οποίος εκ των πραγμάτων αποδεικνύεται ανεπιτυχής και ανεδαφικός. Θεμέλιο της Α.Ε. αποτελεί η αρχή της πλειοψηφίας του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου , και σ' αυτή είναι υποχρεωμένη η μειοψηφία. Η πλειοψηφία κυβερνά έστω και αν αυτή συγκεντρώνεται στο πρόσωπο ενός και μόνο μετόχου.

Η ψήφος προκύπτει από κάθε μετοχή και έχει την αυτοτέλειά της. Από τις διατάξεις του δικαίου της Α.Ε. ή από την εν γένει άσκηση των δικαιωμάτων δεν προκύπτει η απαγόρευση του αντιθέτου ασκήσεως διαφόρων δικαιωμάτων. Επομένως έγκυρα ο ίδιος μέτοχος διασπά κατά κάποιον τρόπο την ψήφο του ψηφίζοντας με άλλες μετοχές του διαφορετικά απ' ότι ψηφίζει με τις υπόλοιπες μετοχές του. Οι απαρτίες και οι πλειοψηφίες - των μετοχών μετά ψήφου -θα υπολογιστούν οι μεν πρώτες με βάση του όλου καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, οι δε δεύτερες βάση του εις την συνέλευση πλειοψηφίας. Για αυτά δεν επιτρέπονται αντίθετες διατάξεις του καταστατικού. Οι ψήφοι απευθύνονται προς το συλλογικό όργανο δηλ. Την γενική συνέλευση, οι δε αποφάσεις καταλογίζονται στο νομικό πρόσωπο της εταιρίας. Η ψήφος είναι δήλωση βουλήσεως και όχι δικαιοπραξία. Επομένως η ψήφος δεν είναι δεκτική αιρέσεως ή προθεσμίας.

Η ακυρότητα ή ακύρωση της ψήφου επιφέρει ακυρότητα ή ακύρωση της αποφάσεως με το άρθρο 35α παρ.1 νόμου 2190/1920 δηλαδή λόγω παραβάσεως των διατάξεων του δικαιώματος συμμετοχής, μόνον εάν αίρει την απαρτία ή πλειοψηφία. Ως προς τον τρόπο ψηφοφορίας ο νόμος εμμέσως αλλά σαφώς ορίζει ότι αυτή είναι μυστική. Αυτό προκύπτει από το άρθρο 35 παρ.1 που ορίζει ότι η περί απαλλαγής από της ευθύνης του Δ.Σ. και των ελεγκτών ψηφοφορία γίνεται με ονομαστική κλήση και από το άρθρο 39 παρ. 7 νόμου 2190/1920 που ορίζει ότι κάθε ψηφοφορία διενεργείται υποχρεωτικώς δι ονομαστικής κλήσεως, εάν ζητήσουν αυτό εκπρόσωποι του 1/20 των εκπροσωπούμενων ψήφων στην συνέλευση. Ο κανόνας της μυστικής ψηφοφορίας αποτελεί αναγκαστικό δικαίο. Μόνο ως δικαίωμα της μειοψηφίας και κατά τους όρους αυτού μπορεί το καταστατικό να ορίζει το αντίθετο.

Η γενική συνέλευση έχει σύμφωνα με το νόμο αποκλειστική αρμοδιότητα στα ακόλουθα θέματα:

A) επί τροποποιήσεων του καταστατικού σε όλα και των αυξήσεων ή των μειώσεων του εταιρικού κεφαλαίου.

B) επί εκλογής μελών του διοικητικού συμβουλίου και ελεγκτών.

Γ) επί επικρίσεως του ισολογισμού της εταιρίας

Δ) επί διαθέσεως των ετησίων κερδών

Ε) επί εκδόσεως δανείου με ομολογίες

ΣΤ) επί συγχωνεύσεως, παρατάσεως ή διαλύσεως της εταιρίας και

Ζ) επί διορισμού εκκαθαριστών

Εξ' άλλου η αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης χαρακτηρίζεται ως μη αποκλειστική όταν ανήκει σε αυτή εφ' όσον δεν έχει ανατεθεί σε άλλα εταιρικά όργανα. Επομένως επιλαμβάνεται δυνητικός η γενική συνέλευση των παρακάτω θεμάτων :

1. Της διαθέσεως των μη αναληφθεισών κατά την άσκηση του δικαιώματος προτιμήσεως μετοχών, το οποίο είναι δυνατόν να συμβεί και ως προς τις μετατρέψιμες σε μετοχές ομολογίες.
2. Τις ενδεχομένως στο καταστατικό προβλεπόμενης παροχής εγκρίσεως μεταβιβάσεως δεσμευμένων ονομαστικών μετοχών.

Πάντως η γενική συνέλευση δεν δύναται να επιληφθεί του θέματος του τακτικού ή έκτακτου ελέγχου όπως σύμφωνα με τον νόμο ενεργείται από ανεξάρτητα όργανα κατά τις οικίες διατάξεις, ούτε του θέματος της αφαιρέσεως ιδιαίτερου δικαιώματος των μετόχων.

Περαιτέρω διακρίνουμε τακτική και έκτακτη γενική συνέλευση.

Η τακτική γενική συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικώς στην έδρα της εταιρίας τουλάχιστον μια φορά κάθε εταιρικής χρήσης και εντός έξι το πολύ μηνών από την λήξη της χρήσεως αυτής. Από τη όλη οικονομίας της περί ανωνύμων εταιρειών νομοθεσίας συμπεραίνεται ότι η τακτική γενική συνέλευση αποφαινεται περί της ψηφίσεως ή μη του ισολογισμού, της διανομής των κερδών, της εκλογής και αμοιβής των ελεγκτών και των μελών του διοικητικού συμβουλίου και της απαλλαγής του Δ.Σ. και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημώσεως.

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ
ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ**

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

30η Απριλίου 1994, ώρα 11η π.μ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Σύμφωνα με το νόμο 2190 «περί Ανωνύμων Εταιριών» όπως τροποποιήθηκε, και το καταστατικό της τράπεζας το Διοικητικό Συμβούλιο καλεί τους Μετόχους της Εμπορικής τράπεζας της Ελλάδας σε ετήσια Τακτική συνέλευση στις 30-4-94, ημέρα Σάββατο και ώρα 11η π.μ. στο Κεντρικό Κατάστημα της Τράπεζας στην Αθήνα οδός Πεσμαντζόγλου 1.

Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης είναι τα εξής:

1. Υποβολή του ισολογισμού της 31ης Δεκεμβρίου 1993 και του απολογισμού της διαχείρισης του έτους 1993 και έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για τα πεπραγμένα του έτους 1993.

2. Έκθεση ελεγκτών για τη διαχείριση του έτους 1993.

3. Έγκριση του ισολογισμού της 31ης Δεκεμβρίου 1993 και του απολογισμού της διαχείρισης του έτους 1993.

4. Απαλλαγή του διοικητικού συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημίωσης για τα πεπραγμένα του έτους 1993

5. Έγκριση αμοιβών των μελών του Δ.Σ.

6. Επικύρωση εκλογής Συμβούλων.

7. Εκλογή δυο τακτικών ισάριθμων αναπληρωματικών Ελεγκτών από το Σώμα των Ορκωτών Λογιστών και τη διαχείριση του έτους 1993.

Στη συνέλευση αυτή έχουν δικαίωμα να λάβουν μέρος να ψηφίσουν, αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο, όλοι οι μέτοχοι της Τράπεζας. Κάθε μετοχή δίνει δικαίωμα μιας ψήφου.

Για να λάβουν μέρος στη γενική συνέλευση οι μέτοχοι, πρέπει, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2190 «Περί Ανωνύμων Εταιριών», όπως τροποποιήθηκε, και το άρθρο 13 του καταστατικού της τράπεζας, να καταθέσουν μέχρι την 25η Απριλίου 1994 με απόδειξη τις μετοχές τους στην Τράπεζα (Κεντρικό Κατάστημα) ή στο ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε οποιαδήποτε Τραπεζική Εταιρία.

Αθήνα 10 Μαρτίου 1994

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο πρόεδρος - Διοικητής

Η έκτακτη γενική συνέλευση είναι η μη έχουσα ειδική αρμοδιότητα πλην της περιπτώσεως του άρθρου 47, όπου το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει γενική συνέλευση για να αποφανθεί για τη διάλυση ή μη της εταιρίας όταν η αξία του ενεργητικού κατά την σύνταξη του ισολογισμού μετά την αφαίρεση του παθητικού καταστεί μικρότερη από το ήμισυ του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Κατά τα λοιπά παρατηρούμε ότι ως έκτακτος γενική συνέλευση πρέπει να θεωρείται εκείνη που συγκαλείται από το διοικητικό συμβούλιο μετά από αίτηση των ελεγκτών ή της μειοψηφίας των μετόχων για να αποφανθεί επί των εις την σχετικής αίτηση διαλαμβανομένων. Προς την ανωτέρω διάκριση τακτικής και εκτάκτου γενικής συνελεύσεως δεν πρέπει να συγχέεται η αποκαλούμενη καταστατική γενική συνέλευση καθ' όσον αυτή είναι δυνατόν να είναι άλλοτε μὲν έκτακτος, άλλοτε δε τακτική. Επομένως γίνεται λόγος περί καταστατικής γενικής συνελεύσεως όταν πρόκειται περί λήψεως αποφάσεως επί των υπό του νόμου αναφερομένων θεμάτων επί των οποίων απαιτείται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

Κατά νόμο απαιτείται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) μεταβολής της εθνικότητας της εταιρίας, 2) μεταβολής του αντικειμένου της επιχειρήσεως αυτής, 3) αυξήσεως των υποχρεώσεων των μετόχων, 4) αυξήσεως του εταιρικού κεφαλαίου μὴ προβλεπόμενο από το καταστατικό σύμφωνα με το άρθρο 13, 5) μειώσεως του εταιρικού κεφαλαίου, 6) εκδόσεως δανείου με ομολογίες απλών ή μετατρέψιμων σε μετοχές, 7) μεταβολή του τρόπου διαθέσεως των κερδών, 8) αναβιώσεως της ληγμένης εταιρίας, 9) μετατροπής σε ΕΠΕ ή σε εταιρία άλλου τύπου (ομόρρυθμο ή ετερόρρυθμο) ι) συγχωνεύσεως, και ια) παρατάσεως της διάρκειας ή διαλύσεως της εταιρίας.

Δικαίωμα συμμετοχής στην γενική συνέλευση έχουν όλοι οι μέτοχοι της ΑΕ. Για αυτό όμως επιβάλλεται από το νόμο ο μέτοχος να καταθέσει τις μετοχές του στο ταμείο της εταιρίας, στο ταμείο

Παρακαταθηκών και δανείων ή σε οποιαδήποτε στην Ελλάδα ανώνυμη τραπεζική εταιρία πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν την καθορισμένη συνεδρίαση της συνελεύσεως.

Οι μέτοχοι που δεν συμμορφώνονται προς τα ανωτέρω , μετέχουν στη γενική συνέλευση μόνο μετά από άδεια . Αυτά ισχύουν αδιακρίτως σε ανώνυμες ή ονομαστικές μετοχές. Όλοι όσοι συμμορφώνονται προς τα ανωτέρω υποχρεούνται το διοικητικό συμβούλιο να καταχωρήσει στον πίνακα των εχόντων δικαίωμα ψήφου κατά την γενική συνέλευση των μετόχων .

Η γενική συνέλευση είτε τακτική είτε έκτακτη συγκαλείται πάντοτε από το διοικητικό συμβούλιο δια προσκλήσεως κατά τα ειδικότερα υπό του νόμου και του καταστατικού οριζόμενα. Κατά την επικρατούσα και ορθή γνώμη οι περί δημοσιότητας της συγκλήσεως της γενικής συνελεύσεως ορισμοί κύριο σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν στους μετόχους την δυνατότητα συμμετοχής στην συνέλευση και την προπαρασκευή αυτών για συζήτηση , ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος της λήψεως γρήγορων αποφάσεων .

Επομένως εγκόρως συνέρχεται και λαμβάνει αποφάσεις γενική συνέλευση ΑΕ ως προς την οποία δεν τηρήθηκε ο τύπος της δημοσιεύσεως της προσκλήσεως των μετόχων αυτής, εάν κατ' αυτήν παραστούν και συμμετάσχουν πάντες οι μέτοχοι και δεν αντιλέξουν κατά της λήψεως αποφάσεως.

Γενικώς μπορεί να υιοθετηθεί η αναπτυχθείσα στην Γερμανία άποψη ότι οι αποφάσεις της γεν συνελεύσεως συνιστούν δημιουργικές συλλογικές πράξεις και συνεπώς είναι ανεπίδεκτοι ανατροπής ένεκα ελαττωμάτων της βουλήσεως, προς προστασία των τρίτων αλλά επίσης και λόγω της μη αυτοτέλειας της ψήφου μέσα στα πλαίσια της αποφάσεως της γενικής συνέλευσης του οργάνου.

Πλην των ρητώς υπό του νόμου αναφερομένων λόγων ακυρότητας συνιστούν τέτοιους λόγους ακυρότητας και τα εξής:

α) η αντίθετη απόφαση της γενικής συνέλευσης προς απαγορευτικές ή επιτακτικές διατάξεις του νόμου. Είναι αδιάφορο εάν η αντίθεση αυτή υπάρχει προς διατάξεις της ανωνύμου εταιρίας ή όχι ή αν συνάγεται από την όλη οικονομία του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών. Διατάξεις αναγκαστικού χαρακτήρα του δικαίου των ανωνύμων εταιριών υφίστανται είτε χάριν του δημοσίου συμφέροντος δηλαδή από την γενική αξιολόγηση της σημασίας του θεσμού της ΑΕ στην σύγχρονη οικονομία, είτε χάριν του ιδιωτικού συμφέροντος ορισμένων προσώπων.

Άκυροι είναι επίσης αποφάσεις που αντιβαίνουν προς απαγορευτικές διατάξεις του κοινού δικαίου (ποινικού ή φορολογικού)

β) Με την εφαρμογή της γενικής διατάξεως του άρθρου 178 ΑΚ υπάρχει λόγος ακυρότητας αποφάσεως της γενικής συνέλευσης είτε τροποποίησης είτε όχι το καταστατικό όταν με αυτή διαπιστώνεται αντίθεση προς τα χρηστά ήθη.

Συνηθισμένη διαίρεση που έχει ληφθεί από ξένα πρότυπα είναι η ακόλουθος κατά κατηγορία τυποποίησης ανήθικων αποφάσεων της γενικής συνελεύσεως.

1) αποφάσεις με ανήθικο περιεχόμενο καθ' εαυτό 2) αποφάσεις με ανήθικο αποτέλεσμα π.χ. εκμεταλλεύσεως της μειοψηφίας υπό της οργανομένης πλειοψηφίας 3) αποφάσεις εξαπατήσεως της πλειοψηφίας της συνελεύσεως υπό ορισμένης εντός αυτής ομάδος μετόχων.

Η ελληνική νομολογία έχει δεχθεί ότι καταχρηστικές αποφάσεις της γενικής συνέλευσης είναι άκυροι.

Ο νόμος αναγνωρίζει δικαίωμα προς ακύρωση της αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως στο διοικητικό συμβούλιο και σε κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου εάν με την εκτέλεση της απόφασης θα εκτεθεί σε ποινική δίωξη ή υποχρέωση προς αποζημίωση .

Αυτό σημαίνει ότι το δικαίωμα παρέχεται σε κάθε μέλος του ΔΣ ένα ή περισσότερα ή όλα ενεργούντα ως άτομα και εις το διοικητικό συμβούλιο ως όργανο της εταιρίας. Η νομιμοποίηση του διοικητικού

συμβουλίου γίνεται υπό την ιδιότητα του ως εκπροσώπου της εταιρίας. Επομένως η αγωγή γίνεται υπό της εταιρίας ως διαδίκου και εκπροσωπείται αυτή υπό του ΔΣ αυτής. Άρα ενάγων και εναγόμενο είναι το αυτό πρόσωπο. Η διάταξη του νόμου κατά την οποία ο πρόεδρος πρωτοδικών, ήδη το Μονομελές πρωτοδικείο, ορίζει ειδικό εκπρόσωπο της εταιρίας προς διεξαγωγή της δίκης δηλώνει σαφώς ότι η αγωγή στρέφεται κατά της εταιρίας καθ' όσον διαφορετικά δεν θα υπήρχε λόγος ορισμού ειδικού εκπροσώπου αυτής κατά το άρθρο 69 ΑΚ.

Στην πράξη μπορεί να παρουσιαστεί η περίπτωση αν το διοικητικό συμβούλιο αντικατασταθεί μετά την απόφαση ή αν μεταβληθεί η πλειοψηφία αυτού, η δε ακυρώσιμος απόφαση δημιούργησε δικαιώματα μη δυνάμενα να αλλοιωθούν με νεότερα απόφαση, ώστε να είναι αναγκαία η ακύρωση αυτής. Κατ' ουσία πρόκειται περί διαφωνίας μεταξύ της πλειοψηφίας της γενικής συνέλευσης που έλαβε την απόφαση και του διοικητικού συμβουλίου που θεωρεί αυτήν ακυρώσιμη. Το δικαστήριο καλείται να λύσει διαφωνία μεταξύ οργάνων του νομικού προσώπου.

Η αγωγή περί ακυρώσεως αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως υπόκεινται σε εξάμηνη αποσβεστική προθεσμία εγέρσεως. Αφετηρία είναι η εις το Υπουργείο υποβολή του αντιγράφου των πρακτικών της συνελεύσεως κατά την οποία ελήφθη απόφαση.

Η ακύρωση γενομένη δεκτή κηρύσσεται δια δικαστικής αποφάσεως ενεργούσης έναντι πάντων και μάλιστα αναδρομικώς.

Η αναδρομή της ακυρώσεως δεν προσβάλλει τα αποκτηθέντα εγκύτως υπό τρίτων εμπράγματα δικαιώματα. (ΑΚ184).

Ο νόμος διακρίνει αποφάσεις άκυρους και ακυρώσιμους. Το άρθρο 35α παρ.1 ορίζει ότι οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης είναι άκυροι και όταν α) λήφθηκαν κατά παράβαση των περί συγκροτήσεως των γενικών συνελεύσεων ή των περί απαρτίας και πλειοψηφίας διατάξεων ή β) δια του περιεχομένου των θίγουν διατάξεις του καταστατικού

τεθειμένες αποκλειστικώς ή κυρίως προς προστασία των δανειστών της εταιρίας. Εκ της γραμματικής διατυπώσεως της ανωτέρω διατάξεως που δηλώνει ενδεικτική απαρίθμηση των λόγων ακυρότητας συνάγεται ότι οι αποφάσεις της γενικής συνελεύσεως ΑΕ είναι άκυροι όχι μόνο εις το ανωτέρω άρθρο περιπτώσεις, αλλά και σε κάθε περίπτωση αντιθέσεως αυτών προς απαγορευτικές διατάξεις του νόμου (ΑΚ 174). Προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να προβληθεί η ακυρότητα που καθορίζεται από το νόμο η διετία από την υποβολή στο Υπουργείο Εμπορίου του αντιγράφου των πρακτικών της γενικής συνέλευσης κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση.

Ακυρότητα και ακυρώσια των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης.

Ας σημειωθεί ότι είναι πάρα πολύ δύσκολο να διαγνωσθεί πότε υπάρχει αντίθεση της αποφάσεως προς το νόμο ή το καταστατικό, ιδιαίτερος δε αντίθεση της αποφάσεως, η οποία «δια του περιεχομένου της θίγει διατάξεις του καταστατικού τεθειμένες αποκλειστικώς ή κυρίως προς προστασία των δανειστών της εταιρίας».

Πάντως γίνεται δεκτό ότι τέτοια αντίθεση υπάρχει - και κατ'επ'ακολουθία αυτής έχουμε ακυρότητα του άρθρου 35α παρ. 1- όταν το ελάττωμα της αποφάσεως αφορά τις κρατήσεις για τακτικό αποθεματικό ή για παραβάσεις των αρχών ως προς την σύννομο σύνταξη του ισολογισμού ή για την πραγματοποίηση της μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου, που κατά τα λεχθέντα επιτελεί εγγυητική λειτουργία για τους δανειστές.

Τους λόγους ακυρώσεως αποφάσεων της γενικής συνέλευσης προβλέπει ο νόμος στο άρθρο 35β παρ. 1-2 και είναι ως ακολούθως:

1. Η παράγραφος 1 άρθρου 35β αναφέρεται στην αίτηση παροχής πληροφορίας, οφειλομένης κατά τις διατάξεις του νόμου ή του καταστατικού, ορίζει δε ότι η απόφαση γενικής συνελεύσεως, με την οποία απορρίπτεται αίτηση παροχής πληροφορίας, οφειλομένης κατά τις διατάξεις του παρόντος ή του καταστατικού, δύναται να ακυρωθεί

από το δικαστήριο. Από αυτά πρέπει να παρατηρήσουμε ότι η διατύπωση του νόμου είναι ανεπιτυχής καθόσον υπόχρεος προς παροχή πληροφοριών κατά τις διακρίσεις του άρθρου 39 είναι το διοικητικό συμβούλιο, το οποίο και λαμβάνει την σχετική απόφαση και όχι η γενική συνέλευση των μετόχων. Έχοντας υπ' όψιν ότι ο ημέτερος νομοθέτης μετέφερε κατ' άστοχο τρόπο αλλοδαπό νομοθετικό κείμενο, οφείλουμε να υιοθετήσουμε εν προκειμένω διορθωτική ερμηνεία και να δεχθούμε ότι είναι ακυρώσιμος απόφασης γενικής συνέλευσης εις την οποία απορρίπτεται αίτηση παροχής πληροφορίας οφειλομένη κατά νόμο ή καταστατικό.

2. Η παρ. 2 άρθρου 35β αναφέρεται στην απόφαση γενικής συνέλευσης εγκρίνουσα ισολογισμό που περιείχε απόκρυψη κερδών, με αποτέλεσμα την μη διανομή του υπό του καταστατικού οριζόμενου πρώτου μερίσματος, ορίζει δε ότι η εν λόγω απόφαση της γενικής συνελεύσεως με την οποία εγκριθεί ο ισολογισμός μπορεί να ακυρωθεί από το δικαστήριο, εάν παρά τις διατάξεις του νόμου ή του καταστατικού ή σε κλίμακα μη εμπορικός δικαιολογημένη σχηματίζονται με αυτό αποθεματικά, διενεργούνται αποσβέσεις, εμφανίζονται περιουσιακά στοιχεία σε αξία διαφορετική της κανονικής ή γενικότερα ενεργείται απόκρυψη κερδών, με αποτέλεσμα τη μη διανομή του υπό του καταστατικού οριζόμενου πρώτου μερίσματος.

Ο νόμος ρυθμίζει την διαδικασία ακυρώσεως των αποφάσεων της γενικής συνελεύσεως στις παραπάνω περιπτώσεις:

1. Μέτοχοι εκπροσωπούν το 1/20 του εταιρικού κεφαλαίου νομιμοποιούνται να ζητήσουν την ακύρωση εάν παρέστησαν στην γενική συνέλευση και αντιτάχτηκαν στην ληφθείσα απόφαση ή εάν παρά τον νόμο απεκλείσθησαν από την γενική συνέλευση ή εάν η συνέλευση δεν συγκλήθηκε όπως έπρεπε.

2. Επίσης δικαιούνται να ζητήσουν την ακύρωση το διοικητικό συμβούλιο αλλά και κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου εάν με

την εκτέλεση της αποφάσεως ήθελε να εκτεθεί σε ποινική δίωξη ή υποχρέωση προς αποζημίωση.

3. Το μονομελές πρωτοδικείο δικάζοντας κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας διορίζει κατόπιν αιτήσεως του έχοντος έννομο συμφέρον ειδικό εκπρόσωπο της εταιρίας προς διεξαγωγή του δικαστικού αγώνος.

4. Η αγωγή ακυρώσεως στρέφεται κατά της εταιρίας και πρέπει να εγερθεί εντός προθεσμίας έξι μηνών από την υποβολή στο Υπουργείο Εμπορίου του αντιγράφου των πρακτικών της γενικής συνελεύσεως κατά την οποία ελήφθη η απόφαση.

5. Η απόφαση με την οποία κηρύσσεται η ακύρωτης ενεργεί έναντι πάντων.

6. Οι αιτούντες την ακύρωση μέτοχοι πρέπει να έχουν κατατεθειμένες τις μετοχές στο ταμείο παρακαταθηκών και δανείων ή σε οποιαδήποτε άλλη αναγνωρισμένη Ελληνική Τράπεζα μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από το δικαστήριο.

7. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την προ της εκδόσεως της αποφάσεώς του, απόδοση των μετοχών με παροχή ή και χωρίς παροχή εγγυήσεως.

5.4 ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το διοικητικό συμβούλιο Α.Ε. είναι όργανο της εταιρίας στο οποίο ανήκει η δικαστική και εξώδικος εκπροσώπηση της εταιρίας ως και η διοίκηση, η διαχείριση και γενικότερα η επιδίωξη του εταιρικού σκοπού.

Συνεπώς το διοικητικό συμβούλιο είναι κατ' αρχήν όργανο συλλογικό ως προς την άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων του, η δε σπουδαιότητα του ως όργανο στην άσκηση των καθηκόντων από την οποία εξαρτάται η επιδίωξη του εταιρικού σκοπού καθιστά τούτο στην πράξη πλέον σημαντικό από τη γενική συνέλευση των μετόχων και η

οποία διατυμπανίζεται από το νόμο κατά τα λεχθέντα ως το ανώτατο όργανο της εταιρίας. Ως όργανο εκπροσωπήσεως έχει το διοικητικό συμβούλιο αντιπροσωπευτική εξουσία , δηλαδή ενεργεί δικαιοπρακτικώς δεσμεύουν το νομικό πρόσωπο της εταιρίας. Ως όργανο διοικήσεως είναι επιφορτισμένο το Δ.Σ. με την παροχή των ενδεδειγμένων οδηγιών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό της εταιρίας και με τη μέριμνα της τηρήσεως των εταιρικών λογαριασμών και της προπαρασκευής της γενικής συνέλευσης των μετόχων. Επειδή ως γνωστόν η συλλογική δραστηριότητα δεν μπορεί να ανταποκριθεί στην πράξη στα παραπάνω συνοπτικώς καθορισθέντα καθήκοντα του Δ.Σ. ο νόμος προβλέπει δυο περιπτώσεις αναθέσεως αρμοδιοτήτων του Δ.Σ. εις τους τρίτους δηλαδή μέλη αυτού ή και μη μέλη του. Έτσι παρέχεται η δυνατότητα το καταστατικό να προβλέψει ότι και ένα ή περισσότερα μέλη του συμβουλίου ή άλλα πρόσωπα , δικαιούνται να εκπροσωπούν την εταιρία εν γένει ή σε ορισμένες μόνο είδους πράξεις. Περαιτέρω εφ' όσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό , έχει το διοικητικό συμβούλιο ειδική αρμοδιότητα για να αποφασίσει την ανάθεση αρμοδιοτήτων όλων ή εν μέρη σε ένα ή περισσότερα μέλη αυτού ή τους διευθυντές της εταιρίας. Με βάση τα παραπάνω αποτελεί συνηθισμένο φαινόμενο της ακολουθούμενης τακτικής κατά την οποία η τύχη των επιχειρήσεων εξαρτάται από τις ικανότητες όχι τόσον των μελών του Δ.Σ. όσον του διοικητού ή του διευθύνοντος σύμβουλου της Α.Ε.

Παρά την ευρεία διατύπωση του άρθρου 22 παρ. 3 ν.2190 υπάρχουν εξουσίες του ΔΣ που οι αποφάσεις τους δεν μπορούν να ανατεθούν σε τρίτα πρόσωπα. Έτσι αποκλείεται η ανάθεση λήψεως αποφάσεως στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Ανακοινώσεως και παροχής πληροφοριών όπως προβλέπει το άρθρο 39 παρ 4-5 2) Καταχωρήσεως των συμμορφωθέντων μετόχων προς τις διατάξεις του άρθρου 28 και συντάξεως του πίνακα αυτών που έχουν δικαίωμα ψήφου κατά την γενική συνέλευση των μετόχων, 3) εκθέσεως του διοικητικού

συμβουλίου περί του ισολογισμού, 4) αυξήσεως κεφαλαίου βεβαιώσεως περί καταβολής του κεφαλαίου εγκρίσεως περί μεταβιβάσεως δεσμευμένων μετοχών εκδόσεως μετατρέψιμων ομολογιών και κατ' ακολουθία της τροπής τους σε μετοχές αναπροσαρμογής του κεφαλαίου. Πρέπει να τονιστεί ότι η εκτέλεση ληφθείσης αποφάσεως από το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να γίνει δια εκπροσώπου βάσει αναθέσεως συμφώνως προς το άρθρο 22 παρ. 3 που συνηθίζεται στην πράξη. Γι' αυτό ο διοικητής ή ο εντειλαμένος σύμβουλος παρέχουν τις σχετικές πληροφορίες στην γενική συνέλευση, ή υπογράφουν τις νέες μετοχές επί αυξήσεως του κεφαλαίου της εταιρίας.

A. Εκλογή ή διορισμός συμβούλων

Κατ' αρχήν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγονται από την γενική συνέλευση των μετόχων κατά τη συνήθη απαρτία και πλειοψηφία. Το καταστατικό της Α.Ε. ορίζει τα αρχικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Η θητεία των τουτοιοτρόπως οριζομένων συμβούλων διαρκεί κατά κρατούσαν γνώμη μέχρι της πρώτης τακτικής γενικής συνελεύσεως. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου βάσει ρητής εξουσιοδοτήσεως υπάρχουσας στο καταστατικό της Α.Ε. μπορεί να εκλεγούν σύμβουλοι προσωρινοί μέχρι της συνεδρίας γενικής συνελεύσεως, σε αντικατάσταση παραιτηθέντων, αποθανόντων ή οπωσδήποτε άλλως γενομένων έκπτωτων.

Όταν για οπουδήποτε λόγο λείπουν σύμβουλοι, έτσι ώστε να μην μπορεί να σχηματιστεί απαρτία ή όταν υφίσταται σύγκρουση των συμφερόντων της εταιρίας προς τα συμφέροντα των μελών του Δ.Σ. διορίζεται προσωρινό διοικητικό συμβούλιο από το μονομελές πρωτοδικείο.

Ο νόμος ορίζει ρητώς ότι υφίσταται η δυνατότης όπως έχει προβλεφθεί στο καταστατικό κάποιος μέτοχος ή μέτοχοι μπορούν να

διοριστούν μέλη του ΔΣ μέχρι του 1/3 του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού αυτών. Στην περίπτωση αυτή το καταστατικό ορίζει και τις προϋποθέσεις ασκήσεως του δικαιώματος ίδια εξ' αποστάσεως ποσοστού συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο και δεσμεύσεως των μετοχών. Το εν λόγω δικαίωμα πρέπει να ασκείται προ της εκλογής του ΔΣ από τη γενική συνέλευση. Οι δε ασκήσαντες αυτό δεν συμμετέχουν στην εκλογή του υπολοίπου συμβουλίου.

Η θητεία πρέπει να νοηθεί το χρονικό διάστημα κατά το οποίο από της εκλογής ή του διορισμού μπορεί αδιαλείπτως οι σύμβουλοι ν' ασκήσουν υπό την ανωτέρα ιδιότητα τα καθήκοντά τους. Επομένως πλην ανακλήσεως ή παραιτήσεως των ή θανάτου τους ή εν γένει εκπτώσεως τους η ιδιότητά τους χάνεται αυτοδικαίως με την λήξη της θητείας τους εκτός εάν επανεκλεγούν.

Αποτελεί πάγια πρακτική η αμοιβή των μελών του ΔΣ με την ιδιότητά τους αυτή. Η αμοιβή ή αποζημίωση θεωρείται βαρύνουσα την εταιρία μόνο, εάν εγκριθεί με ειδική απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης. Η εν λόγω αμοιβή μπορεί να μειωθεί από το δικαστήριο αν κατ' αγαθή κρίση είναι υπέρογκος και αντιτάχθηκαν κατά της ληφθείσης αποφάσεως μέτοχοι εκπροσωπώντας το 1/10 του εταιρικού κεφαλαίου. Ρητώς τονίζεται από το νόμο ότι τα παραπάνω δεν εφαρμόζονται προκειμένων περί αμοιβών οφειλομένων στα μέλη του ΔΣ για υπηρεσίες αυτών παρεχόμενες στην ΑΕ επί τη βάση ειδικής σχέσεως μισθώσεως εργασίας ή εντολής.

Ας σημειωθεί ότι στασιάζετε η νομική φύση της σχέσεως του μέλους του ΔΣ προς το νομικό πρόσωπο της ΑΕ. Επικρατέστερα εμφανίζεται δογματικώς η άποψη η δεχόμενη ιδιοτυπία της εσωτερικής αυτής σχέσης του οργάνου. Πάντως δεν μπορεί να αγνοηθεί η διάταξη του άρθρου 31 ΕΝ και ο αναγκαστικού δικαίου χαρακτήρας αυτής. Ορθώς υποστηρίζεται ότι η ανάκληση της εσωτερικής σχέσεως επιδρά αναπόφευκτα και συμπαρασύρει την εξωτερική.

Στο διοικητικό συμβούλιο ΑΕ είναι δυνατόν να μετέχουν και νομικά πρόσωπα δια των εκάστοτε εκπροσώπων του, καθόσον το μὲν δὲν υφίσταται απαγορευτική διάταξη ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸ δὲ ἡ συμμετοχὴ νομικῶν προσώπων ὡς μετόχων εἶναι καθ' ὅλα ἐπιτρεπτή.

Δεδομένου ὅτι οἱ πράξεις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου εἶναι πράξεις τοῦ ἴδιου τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς ΑΕ δὲν υφίσταται προσωπικὴ ἢ σε ὀλόκληρο ἐνοχὴ τῶν μελῶν τοῦ ΔΣ ὡς πρὸς τὶς υποχρεώσεις τῆς εταιρίας. (ΕΝ 32 βλ. Ὅμως ΑΚ71 in fine καθ' ὃ εὐθύνεται ἐπὶ ὀλόκληρο καὶ τὸ υπαίτιο πρόσωπο. Οἱ διοικητὲς καὶ ἐν γένῃ εκπρόσωποι τῆς ΑΕ, υπέχουν ἐπικουρικὴ εὐθύνῃ δια πάσα πρὸς τὸ δημόσιο οφειλὴ τῆς εταιρίας. Περὶ τῆς προσωπικότητας διευθυνόντων, ἐντεταλμένων καὶ συμπραττόντων συμβούλων δια φόρους κ.λ.π. πρὸς τὸ δημόσιο, υπάρχουν εἰδικές διατάξεις ΑΠ 173/58 ΕΕΝ 25, 619).

Ἡ ιδιότητα τοῦ μέλους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ΑΕ δὲν πρέπει νὰ συγγέεται πρὸς τυχόν ἄλλη ιδιότητα τοῦ αὐτοῦ προσώπου πρὸς τὴν ΑΕ, ὡς π.χ. οικονομικοῦ ἢ τεχνικοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ ἢ συμβούλου τῆς ΑΕ. Στὴν τελευταία αὐτὴ περίπτωση πρόκειται περὶ ἐξαρτημένης σχέσεως διεπομένης ἀπὸ τὶς οικίες διατάξεις τοῦ κοινού δικαίου. Ἐπομένως αὐτὴ δὲν περιλαμβάνεται στὸν περιορισμὸ τῆς ἀναφερθείσης διατάξεως τοῦ κοινού δικαίου. Ἐπομένως αὐτὴ δὲν περιλαμβάνεται στὸν περιορισμὸ τῆς ἀναφερθείσας διατάξεως τῆς παρ.2 τοῦ ἀρθροῦ 24 ν. 2190 περὶ μειώσεως ἀπὸ τὸ δικαστήριον υπέρρογκο ἀμοιβῆ. Στὴν πράξιν ἡ ἀμοιβὴ τῶν μελῶν τοῦ ΔΣ καθορίζεται συνήθως σε ὀρισμένο ποσὸ κατὰ παράστασιν στὶς συνεδριάσεις τοῦ ΔΣ καὶ σε ποσοστὸ ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς εταιρίας ποῦ τελικῶς ἐγκρίνεται ἀπὸ τὴ γενικὴ συνέλευσιν.

Ἡ ιδιότητα τοῦ συμβούλου δηλαδὴ τοῦ μέλους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου δὲν προϋποθέτει τὴν μετοχικὴν ιδιότητα. Ἀρα εἶναι δυνατόν καὶ μὴ μέτοχος νὰ εἶναι μέλος τοῦ ΔΣ Α. Ε.

Τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου μετακαλοῦνται ἀπὸ τὴ γενικὴ συνέλευσιν ἀνὰ πάσα στιγμὴν καὶ μάλιστα χωρὶς αιτιολογία (ΕΝ31).

Β' Λειτουργία του ΔΣ

Το διοικητικό συμβούλιο οργανώνεται σε ένα σώμα, πράγμα που σημαίνει ότι στην πρώτη του συνεδρίαση επισημοποιείται η εκλογή και ο αριθμός των συμβούλων επακολουθεί δε η εκλογή προέδρου, ενδεχομένως Αντιπροέδρου ή και διευθύνοντος συμβούλου. Το ΔΣ ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύτως, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό το ήμισυ και παραπάνω του ενός συμβούλων, ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων συμβούλων μπορεί να είναι μικρότερος των τριών. Πλην διαφόρου διατάξεως στον νόμο ή το καταστατικό, οι αποφάσεις του ΔΣ λαμβάνονται εγκύτως με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευομένων μελών. Η αντιπροσώπευση δεν μπορεί να ανατεθεί σε πρόσωπα μη μέλη του ΔΣ; έκαστος δε σύμβουλος μπορεί να αντιπροσωπεύει εγκύτως μόνο ένα εταιρό σύμβουλο. (Άρθρο 21).

Επομένως καθιερώνεται από το νόμο η αρχή της απόλυτου πλειοψηφίας των παρόντων και αντιπροσωπευομένων συμβούλων. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει μεγαλύτερη απαρτία και πλειοψηφία για έγκυρη λήψη των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου. Ο νόμος κατά τα εκτεθέντα ορίζει και μάλιστα δια διατάξεων αναγκαστικού δικαίου τα κατώτατα όρια της απαρτίας και πλειοψηφίας, που επιδέχονται τροποποίηση από το καταστατικό αυστηρότατη. Ο πρόεδρος του ΔΣ έχοντας θέση πρώτου μεταξύ ίσων διευθύνει την όλη διεξαγωγή των συνεδριάσεων αλλά δεν έχει ούτε μπορεί να έχει βαρύνουσα ψήφο έστω και καταστατικώς προβλεπομένη, καθόσον αυτό θα αντίκειτο στην συλλογική κατά πλειοψηφία διοίκηση του διοικητικού συμβουλίου. Επομένως η διάταξη του καταστατικού ή τυχόν προβλέπουσα την εις ισοψηφία υπερίσχυση της προτάσεως υπέρ της οποίας ή κατά της οποίας η ψήφος του προέδρου πρέπει να θεωρηθεί ανενεργής.

Ως τόπο συνεδριάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζει ο νόμος την έδρα της εταιρίας, επιτρέπει δε όμως εξαιρετικώς όπως ορίζεται εις το καταστατικό και άλλος τόπος κείμενος είτε εις την ημεδαπή είτε μετά ειδική άδεια του Υπουργού του Εμπορίου και στην αλλοδαπή. Το ΔΣ πρέπει να συνέρχεται τουλάχιστον άπαξ κατά ημερολογιακό μήνα στην έδρα της εταιρίας. Ο νόμος επιβάλλει την τήρηση πρακτικών της συνεδριάσεως στην περίπτωση του άρθρου 11 κατά την οποία το ΔΣ το ΔΣ πρέπει να συνέλθει και να πιστοποιήσει την καταβολή ή μη του εταιρικού κεφαλαίου. Συνηθίζεται πάντως στην πράξη της λειτουργίας του ΔΣ Α.Ε. η τήρηση πρακτικών. Είναι δυνατόν να περιληφθεί σχετική περί τούτου πρόβλεψη στο καταστατικό της ΑΕ. Πάντως τα πρακτικά του ΔΣ μπορεί σε περίπτωση αμφισβητήσεως της υπάρξεως αποφάσεως να αποτελέσουν μέσον αποδείξεως.

Ας σημειωθεί ότι δεν υφίσταται διατάξεις περί τήρησης των πρακτικών εις ενιαίο βιβλίο υποβληθέν σε αρίθμηση και θεώρηση κατά την κρατούσα περί εμπορικών βιβλίων ή τα οριζόμενα από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων.

Το θέμα της ευθύνης των μελών του ΔΣ ρυθμίζεται στις διατάξεις των άρθρων 22α και 22β του νόμου 2190. Κάθε μέλος του ΔΣ ευθύνεται έναντι της εταιρίας κατά την διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων για κάθε πταίσμα. Ευθύνεται ίδια εάν ο ισολογισμός περιέχει παραλήψεις ή ψευδείς δηλώσεις αποκρυπτούσας την πραγματική κατάσταση της εταιρίας. Λόγος απαλλαγής από την παραπάνω ευθύνη είναι η απόδειξη περί καταβολής της επιμελείας συνετού οικογενειάρχου ή ορθότερα συνετού επιχειρηματία. Το βάρος της αποδείξεως αυτής φέρει το μέλος του ΔΣ. Εξυπακούεται ότι αναλόγως του τομέα της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εταιρίας και των συγκεκριμένων συνθηκών υπό τις οποίες ασκείται αυτή θέλει κριθεί εκάστοτε εάν υφίσταται ή όχι περίπτωση ευθύνης του μέλους του ΔΣ που δια της ενεργείας ή παραλήψεως του επέφερε ζημιά στην εταιρία. Κατά ρητή επιταγή του νόμου ο διευθύνων σύμβουλος δεν απαλλάσσεται της

ευθύνης δια της ανωτέρω αποδείξεως καθ' όσον ούτος είναι υπόχρεος δια κάθε επιμέλεια.

Το άρθρο 22β ρυθμίζει την ενάσκηση των αξιώσεων της εταιρίας κατά των μελών του ΔΣ. Εάν η ενέργεια ή παράληψη από την οποία επήλθε η ζημιά οφείλεται σε δόλο, υποχρεούται το ΔΣ να ασκήσει δικαστικώς τις απαιτήσεις της εταιρίας σε δυο περιπτώσεις:

α) αν αποφασίσει τούτο η γενική συνέλευση με απόλυτο πλειοψηφία με τη συνήθη απαρτία και πλειοψηφία ή

β) αν ζητήσουν τούτο παρά του ΔΣ μέτοχοι εκπροσωπώντας το 1/3 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου και εφ' όσον βεβαιωθεί ότι οι αιτούντες εγένοντο μέτοχοι τρεις τουλάχιστο μήνες πριν της αιτήσεως.

Η αγωγή πρέπει να εγερθεί εντός έξι μηνών από την ημέρα της γενικής συνελεύσεως ή την υποβολή της αιτήσεως. Προς αποτροπή του ενδεχομένου μεροληπτικής διεξαγωγής της δίκης από το διοικητικό συμβούλιο ως εκπροσώπου της εταιρίας, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα του διορισμού ειδικού εκπροσώπου από την γενική συνέλευση ή του μονομελούς πρωτοδικείου κατά τις ειδικότερες διακρίσεις της παρ. 3 του άρθρου 22β.

Προς ενίσχυση της υποχρεώσεως πίστεως έναντι της ΑΕ που υπέχουν λόγω της ιδιότητός τους τα μέλη του ΔΣ της εταιρίας έχουν θεσπιστεί οι διατάξεις των άρθρων 23 και 23α του νόμου 2190. Το μεν άρθρο 23 ρυθμίζει ειδικότερες περιπτώσεις απαγορεύσεως ανταγωνισμού, το δε άρθρο 23α περιπτώσεις συναλλαγών μετά της εταιρίας υπό την μορφή δανείων, παροχής πιστώσεων ή εγγυήσεων.

Κατά το άρθρο 23 απαγορεύεται σε μέλη του ΔΣ και στους Διευθυντές της ΑΕ να ενεργούν κατ' επάγγελμα χωρίς άδεια της γενικής συνελεύσεως για ίδιον λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων πράξεις εμπίπτουσας εις τον εταιρικό σκοπό και να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι εταιριών, που επιδιώκουν τον ίδιο εταιρικό σκοπό. Σε περίπτωση παραβάσεως της ανωτέρω απαγορεύσεως η εταιρία

δικαιούται σε αποζημίωση ή να απαιτήσει αντί αυτής επί των πράξεων γενομένων δι' ίδιον του συμβούλου λογαριασμόν όπως οι πράξεις θεωρηθούν ως ενεργηθείσες για λογαριασμό της εταιρίας, για πράξεις δε γενομένες για λογαριασμό τρίτων, όπως δοθεί η εκ της μεσολαβήσεως αμοιβή εις την εταιρία ή εκχωρηθεί στην εταιρία η απαίτηση επί της αμοιβής αυτής. Οι ανωτέρω απαιτήσεις παραγράφονται μετά από ένα έτος αφού ανακοινωθούν στην συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου από μέλος αυτού ή κοινοποιήθησαν προς την εταιρία από μέτοχο, πάντως δε μετά από πέντε έτη από της ενεργείας της απαγορευμένης πράξεως.

Κατά το άρθρο 23α απαγορεύονται απολύτως και είναι άκυρα: α) δάνεια της εταιρίας προς Μέλη του ΔΣ, ιδρυτές, γενικούς διευθυντές ή διευθυντές αυτής, συγγενείς αυτών μέχρι και του τρίτου βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας συμπεριλαμβανομένου ή συζύγου των ανωτέρω, β) παροχή πιστώσεων προς αυτούς καθ' οιονδήποτε τρόπο και γ) παροχή εγγυήσεων υπέρ των ανωτέρω προς τρίτους. Η παραπάνω απαγόρευση περιλαμβάνει και δάνεια ή πιστώσεις χορηγούμενες από εξαρτημένες εταιρίες και από ομόρρυθμες εταιρείες στις οποίες ομόρρυθμο μέλος είναι η ανώνυμος εταιρία.

Οποιοσδήποτε άλλες συμβάσεις της εταιρίας με τα πιο πάνω πρόσωπα είναι άκυρες χωρίς προηγούμενη ειδική έγκριση αυτών από τη γενική συνέλευση, που δεν παρέχεται αν στην απόφαση αντιτάχτηκαν μέτοχοι που εκπροσωπούσαν τουλάχιστον το 1/3 του εκπροσωπούμενου στην συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου. Η εν προκειμένω απαγόρευση δεν ισχύει επί συμβάσεως μη εξερχόμενης των ορίων της τρεχούσης συναλλαγής της εταιρίας μετά των πελατών της.

Εκ των διατάξεων των άρθρων 23α και 24 νόμου 2190/1920 σαφώς συνάγεται α) ότι μεταξύ ανωνύμου εταιρίας και μέλος του διοικητικού αυτής συμβουλίου συναπτόμενη σύμβαση μισθώσεως εργασίας, εφόσον εξέρχεται των ορίων της τρεχούσης συναλλαγής της εταιρίας είναι

υποβλητέα επί ποινή απολύτου ακυρότητας, σε προηγούμενη ειδική έγκριση, ήτοι άδεια της γενικής συνέλευσης των μετόχων της εταιρίας τα συμφέροντα των οποίων σαν τέτοια σκοπεύουν να την προστατέψουν με αυξημένη πλειοψηφία και β) ότι την έλλειψη της ειδικής άδειας δεν θεραπεύει η εκ των υστέρων έγκριση της γενικής συνελεύσεως, έστω και αν γίνονταν ομοφώνως, διότι την οποιαδήποτε εκ των υστέρων έγκριση κατηγορηματικώς αποκλείει ο νόμος απαιτώντας οποσδήποτε προηγούμενη έγκριση με το φόβο μήπως, η γενική συνέλευση, βρεθεί προ τετελεσμένου γεγονότος ενδώσει εκεί όπου θα είχε αρνηθεί την άδεια της (ΑΠ 1271/1983 Επ.Εμπ. Δ. 1984, 614 ΑΠ.32/1975 (ολομ)).

Κάθε μέλος του ΔΣ υποχρεούται σε αυστηρή τήρηση των απορρήτων της επιχειρήσεως, τα οποία κατέστησαν σε αυτό γνωστά λόγω της ιδιότητάς του ως συμβούλου. Απόρρητα στοιχεία της εταιρικής επιχειρήσεως πρέπει να θεωρηθούν κατ' αρχήν τα μη υποβληθέντα σε δημοσιότητα είτε δια δημοσιευμάτων είτε δια ανακοινώσεως προς την γενική συνέλευση. Οι αξιώσεις της εταιρίας από την παραπάνω ευθύνη υπόκειται σε ειδική παράγραφή και πρέπει εαν μεν πρόκειται περί ζημιάς εκ δόλου σε δεκαετή, σε κάθε άλλη περίπτωση σε τριετή, από την τέλεση της πράξης.

Κατά την ρητή διάταξη του άρθρου 22α παρ. 4 παραίτηση εκ των προς αποζημίωση αξιώσεων της εταιρίας ή συμβιβασμός εν σχέση προς αυτές μπορεί να λάβει χώρα το μεν μετά την πάροδο διετίας από την γέννηση του αξιώματος, το δε με την συγκατάθεση της γενικής συνελεύσεως και εφ' όσον δεν αντιτίθεται μειοψηφία εκπροσωπούσα το 1/4 στη συνέλευση εκπροσωπούμενου κεφαλαίου.

Το άρθρο 35 παρ. 1 του ν.2190 ορίζει τα εξής:

Μετά την ψήφιση του ισολογισμού η γενική συνέλευση αποφαινεται μετά από ειδική ψηφοφορία, ενεργούμενη με ονομαστική κλίση περί απαλλαγής του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε

ευθύνη αποζημίωσης. Η απαλλαγή αυτή καθίσταται ανίσχυρος στις περιπτώσεις του άρθρου 22α.

Η έννοια της παραπάνω διατάξεως χωρίς να είναι απαλλαγμένη αμφιβολιών πρέπει κατ' ορθότερα άποψη να ερμηνευθεί ως δηλωτική της εμπιστοσύνης της γενικής συνελεύσεως των μετόχων προς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΑΕ αναφορικά προς την υπ' αυτών παρασχεθείσα λογοδοσία εν σχέση προς την διαχείριση περί της οποίας εψηφίσθη ο ισολογισμός της σχετικής χρήσεως. Επομένως πρέπει να δεχθούμε ότι η ανωτέρω απαλλαγή του άρθρ.35 παρ1 δεν ισοδυναμεί προς παραίτηση από των τυχόν προς αποζημίωση αξιώσεως της εταιρίας. Στην ανωτέρω ψηφοφορία δικαιούνται να μετέχουν τα μέλη του ΔΣ ως και οι υπάλληλοι της εταιρίας μόνον δια των μετοχών, των οποίων είναι κύριοι που σημαίνει όχι ως αντιπρόσωποι άλλων μετόχων.

Επομένως ο διευθύνων σύμβουλος ευθύνεται για αντικειμενική ελαφρά αμέλεια, μη μπορώντας να αποδείξει προς απαλλαγή του ότι κατέβαλλε την εν τοις ιδίοις επιμέλεια. Η ανωτέρω ευθύνη τόσο του απλού μέλους ΔΣ ως τέτοιου όσον και του διευθύνοντος συμβούλου δεν υπάρχει επί πράξεων ή παραλήψεων στηριζόμενων επί σύννομου αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως (άρθρον 22α παρ. 2 εδαφ.2 ν.2190) Ο νομοθέτης δια της διατάξεως αυτής κατέστησε κενή περιεχομένου την διάταξη του άρθρου 35 παρ.1 όπου μέρος αυτής αφορά την απαλλαγή του διοικητικού συμβουλίου. Στην πράξη πολύ δύσκολα μπορεί να ελεγχθεί η αμέλεια των μελών του ΔΣ και κατά τα λεχθέντα θεσπίζεται από τον νόμο πολύ ευρεία η έκτασή της. Τονίζουμε εν τούτοις ότι κατ' αρχήν εσφαλμένη απόφαση ή παράληψη λήψεως αποφάσεως εκθέτει τα μέλη του ΔΣ, ίδια όπως ο διευθύνων σύμβουλος ανακοίνωσε στο συμβούλιο τα προς κρίση συγκεκριμένα περιστατικά. Εξ' άλλου δεν υφίσταται κατ' αρχήν υποχρέωση των μελών του ΔΣ προς εποπτεία και παρακολούθηση του διευθύνοντος συμβούλου ο οποίος κατά το νόμο και το καταστατικό ασκεί τις ειδικώς

ανατεθειμένες σε αυτόν αρμοδιότητες, εκτός εάν ο τελευταίος παρέσχε δείγματα δυσπιστίας στην διαχείριση και εκπροσώπηση της ΑΕ.

5.5 ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΕ

Ο νόμος προβλέπει δυο είδη ελέγχου της εταιρίας, τον τακτικό και τον έκτακτο. Ο τακτικός έλεγχος αφορά τον έλεγχο της ακρίβειας και νομιμότητας των εγγράφων στα βιβλία της επιχειρήσεως και την νομιμότητα και αλήθεια του ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως. Ο έκτακτος έλεγχος αφορά είτε την εξακρίβωση παραβάσεων διατάξεων και νόμων ή του καταστατικού ή των αποφάσεων της γενικής συνελεύσεως, είτε την διαπίστωση χρηστής και συνετής διαχειρίσεως στην διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων.

Ειδικότερα παρατηρούμε τ' ακόλουθα αναφορικά προς τον τακτικό έλεγχο. Ο τακτικός έλεγχος είναι συνυφασμένος προς την έγκριση του ισολογισμού υπό την έννοια ότι για να ληφθεί έγκυρα απόφαση από τη γενική συνέλευση για τον ισολογισμό πρέπει να έχει εξελεγχθεί αυτός από δυο τουλάχιστον ελεγκτές κατά τις ειδικότερες διατάξεις του νόμου. Οι ελεγκτές οφείλουν κατά τη διάρκεια της χρήσεως να παρακολουθούν την λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρείας. Προς τούτο δικαιούνται να λάβουν γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, λογαριασμού ή εγγράφου περιλαμβανομένων και των πρακτικών της γενικής συνελεύσεως και του διοικητικού συμβουλίου. Περαιτέρω υποχρεούνται οι ελεγκτές να προβαίνουν σε κάθε αναγκαία υπόδειξη προς το ΔΣ, σε περίπτωση δε παραβάσεως των διατάξεων του νόμου ή του καταστατικού αναφέρονται εις τον ασκούντα εποπτεία Υπουργό του Εμπορίου. Οι ελεγκτές υποχρεούνται μετά την λήξη της χρήσεως να ελέγξουν τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως και να υποβάλλουν προς την τακτική γενική συνέλευση έκθεση περί πορίσματος του ελέγχου

αυτών. Ως ελάχιστο περιεχόμενο της εν λόγω εκθέσεως των ελεγκτών ο νόμος αναφέρει τα εξής στοιχεία που οφείλει να αναφέρει η έκθεση αυτή:

α) εάν παρασχέθηκαν σε αυτούς οι πληροφορίες, τις οποίες είχαν ανάγκη προς εκτέλεση του έργου τους β) εάν έλαβαν γνώση πλήρους απολογισμού των εργασιών των υποκαταστημάτων εφόσον υπάρχουν αυτά. Γ) εάν προκειμένου περί βιομηχανικής εταιρίας τηρείται κανονικός λογαριασμός κόστους παραγωγής και δ) εάν επήλθε τροποποίηση στην μέθοδο της απογραφής σε σχέση προς την προηγούμενη χρήση. Κατά γενική διατύπωση ο τακτικός έλεγχος είναι έλεγχος της αλήθειας και της νομιμότητας υπό την έννοια ότι οι ελεγκτές περιορίζονται στην εξέταση του τρόπου με τον οποίο σχηματίστηκαν τα κάθε κονδύλια του ισολογισμού, του τρόπου με τον οποίο έγινε ο υπολογισμός των αποσβέσεων, των υπολογιστικών μεθόδων με προβλέψεις υποτιμήσεως ή υπερτιμήσεως των ανωτέρω ενεργειών προς τα υπό του νόμου τιθέμενα όρια. Επομένως εκφεύγει η αρμοδιότητα των τακτικών ελεγκτών η έρευνα περί της ορθότητας της τυχόν ληφθείσης αποφάσεως και της κατ' ακολουθία αυτής ανεγέρσεως νέων εταιρικών εγκαταστάσεων προς επέκταση της εταιρικής δραστηριότητας ή της συνολολογήσεως συμβάσεων άνευ μειοδοτικών προσφορών ή εγγυήσεων, καθ' όσον ο έλεγχος είναι λογιστικός και πρέπει να διαπιστώνει την αλήθεια και την νομιμότητα των σχετικών λογαριασμών τόσο του ισολογισμού όσο και των αποτελεσμάτων χρήσεως με βάση τις κείμενες διατάξεις και τις παραδεδεγμένες λογιστικές αρχές.

Οι ελεγκτές οφείλουν να παρίστανται στην γενική συνέλευση και να παρέχουν κάθε πληροφορία που αφορά τον έλεγχο, ευθύνονται δε κατά την άσκηση των καθηκόντων τους για κάθε πταίσμα, της εν προκειμένω ευθύνης τους μη μπορώντας ούτε να αποκλεισθεί ούτε να τροποποιηθεί. Η σχετική αξίωση αποζημιώσεως της εταιρίας παραγράφεται μετά από διετία.

Το άρθρο 37α ορίζει τα κατωτέρω πλεονεκτήματα υπέρ των ΑΕ οι οποίες προσλαμβάνουν τους τακτικούς ελεγκτές ως ορκωτούς λογιστές:

α) Επί των εταιριών αυτών δικαίωμα όπως ζητήσουν τον έλεγχο κατά το άρθρο 39α παρ.1 σε συνδυασμό προς το άρθρο 40 εδαφ. α έχουν μέτοχοι αντιπροσωπεύοντας τουλάχιστον το 1/10 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

β) η επιτροπή του χρηματιστηρίου μπορεί να ζητήσει τον παραπάνω έλεγχο με απόφαση λαμβανομένη με αυξημένη πλειοψηφία των 3/4 των μελών αυτής.

γ) Ο Υπουργός εμπορίου δικαιούται να ζητήσει τον παραπάνω έλεγχο αλλά με την γνώμη της επιτροπής ανωνύμων εταιριών. Κατά κανόνα οι τακτικοί ελεγκτές είναι τουλάχιστον δύο, πλην όμως η ΑΕ δικαιούται να προσλάβει τους ελεγκτές από τους ορκωτούς λογιστές οπότε δικαιούται να προσλάβει για τον τακτικό έλεγχο και ένα μόνο ορκωτό λογιστή αντί των προβλεπομένων δυο τουλάχιστον ελεγκτών. Οι ελεγκτές αυτοί, ως και ισάριθμοι αναπληρωματικοί, ορίζονται πάντοτε από την προηγούμενη τακτική γενική συνέλευση. Όταν κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις δεν προβλέπεται η διενέργεια ελέγχου ΑΕ από ορκωτό λογιστή, ο έλεγχος διενεργείται κατά προτίμηση από διπλωματούχο της Ανώτατης Οικονομικής Σχολής και Εμπορικών Επιστημών, έχοντας συμπληρωμένο το τριακοστό έτος της ηλικίας του και έχοντας αποκτήσει το πτυχίο του τουλάχιστο πέντε έτη προ του διορισμού του. Οι ελεγκτές αμείβονται πάντοτε από την εταιρία. Το ποσό της αμοιβής αυτών ορίζεται στην περί διορισμού αυτών απόφαση της γενικής συνελεύσεως.

Δια διαφόρων διατάξεων έχει προβλεφθεί η διενέργεια του τακτικού ελέγχου από ορκωτούς λογιστές, που συνεπάγεται την υπό της γενικής συνελεύσεως εκλογή αυτών από κατάλογο έξι τουλάχιστον ορκωτών λογιστών, που χορηγείται από το εποπτικό συμβούλιο του σώματος πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν τη γενική συνέλευση. Εντός

πέντε ημερών από της συνεδρίασεως της ορισμένης από τους ελεγκτές γενικής συνελεύσεως πρέπει να γίνει από την εταιρία η ανακοίνωση πριν το διορισμό τους, σε περίπτωση δε που δεν αποποιηθούν τον διορισμό αυτόν εντός πενήτημερου προθεσμίας, θεωρούνται ως αποδεχθέντες και έχουν όλες τις ευθύνες και υποχρεώσεις του άρθρου 37 (άρθρο 36 παρ.2 και 4). Αρμόδιο να καθορίσει το ποσό της αμοιβής των ορκωτών λογιστών είναι το εποπτικό συμβούλιο του σώματος, της εταιρίας δικαιούμενης να ζητήσει τον περιορισμό της ορισθείσης αμοιβής παρά του Υπουργείου Εμπορίου, που σε τελική φάση καθορίζει οριστικώς το ποσό της αμοιβής.

Υποχρεωτικώς έχει από το νόμο καθιερωθεί ο τακτικός έλεγχος από ορκωτούς λογιστές για τις ανώνυμες εταιρείες, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο Αθηνών. Επίσης μπορεί να συνηθίζεται στην πράξη ο Υπουργός του Εμπορίου να επιβάλλει τον εν λόγω έλεγχο με μέλη του Σ.Ο.Λ. σε κάθε ασφαλιστική εταιρία, ως και σε όλες τις ανώνυμες εταιρίες που έχουν καλύψει εν όλο ή εν μέρει το μετοχικό των κεφαλαίων με δημόσια εγγραφή.

Ειδικότερα ως προς τον έκτακτο έλεγχο παρατηρούμε τα ακόλουθα: Ο έλεγχος αυτός έχει ως αντικείμενο είτε την εξακρίβωση παραβάσεως των διατάξεων των νόμων ή του καταστατικού της εταιρίας ή των αποφάσεων της γενικής συνελεύσεως είτε την εξακρίβωση ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται ως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση. Ο έκτακτος έλεγχος διατάσσεται υπό του μονομελούς πρωτοδικείου δικάζοντος κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας με την υποβολή αιτήσεως των δικαιουμένων να ζητήσουν τον εν λόγω έλεγχο.

Δικαίωμα να ζητήσουν τον έκτακτο έλεγχο με τις ανωτέρω παραβάσεις των νόμων ή του καταστατικού ή των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης έχουν: α) μέτοχοι αντιπροσωπεύοντας τουλάχιστον το 1/20 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου, β) η επιτροπή του χρηματιστηρίου προκειμένου περί ΑΕ εχούσης

εισηγμένες στο χρηματιστήριο μετοχές. Μ απόφαση λαμβανομένης με πλειοψηφία των 2/3 των μελών αυτής, γ) Ο Υπουργός Εμπορίου όποτε συντρέχουν προς τούτο σοβαροί λόγοι και δ) ο εποπτεύων Υπουργός επί ΑΕ που ασκεί επιχείρηση κοινής ωφέλειας ή χρήσεως, ο οποίος έχει το εν λόγω δικαίωμα παραλλήλως προς τον Υπουργό του Εμπορίου. Σε όλες τις περιπτώσεις οι καταγγελλόμενες πράξεις δεν πρέπει να απέχουν χρονικώς πάνω της διετίας από της χρονολογίας της εγκρίσεως του ισολογισμού της χρήσεως εντός της οποίας ετελέσθησαν αυτές. Στις παραπάνω α) και β) περιπτώσεις ο έλεγχος διατάσσεται εάν πιθανολογείται και μάλιστα βάση συγκεκριμένων δεδομένων και όχι αορίστως διότι δια των καταγγελλόμενων πράξεων παραβιάστηκαν διατάξεις νόμων ή καταστατικού ή αποφάσεων της γενικής συνέλευσης. Εξ' άλλου στις περιπτώσεις γ) και δ) ο έλεγχος διατάσσεται υποχρεωτικά από το δικαστήριο.

Δικαίωμα να ζητήσουν τον έκτακτο έλεγχο για τη μη χρηστή και συνετή διαχείριση προκύπτουν από την όλη πορεία των εταιρικών υποθέσεων, έχουν μέτοχοι εκπροσωπώντας το 1/3 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου και εφ' όσον η εν λόγω μειοψηφία δεν εκπροσωπείται στο διοικητικό συμβούλιο. Στο σημείο αυτό η αιτούσα τον έκτακτο έλεγχο μεγαλύτερη πλειοψηφία πρέπει στην αίτησή της να καταστήσει πιστευτό ότι η διοίκηση της ΑΕ διαχειρίζεται τις εταιρικές υποθέσεις κατά τρόπο μη συνετό. Στην περίπτωση αυτή καθίσταται έκδηλο ότι ο έλεγχος εξέρχεται πλέον της σφαίρας της νομιμότητας και εισέρχεται στη σφαίρα της σκοπιμότητας της εταιρικής διαχειρίσεως. Έτσι εμπίπτουν π.χ. στη σφαίρα του εκτάκτου ελέγχου περιπτώσεις που αφορούν την απόκρυψη κερδών καθ' υπέρβαση του εκ της συνετής διαχειρίσεως επιβαλλομένου ορίου, διενέργεια υπερβολικών αποσβέσεων, υπερτιμήσεις εισφορών σε είδος παρόλο που έχουν εγκριθεί από το υπουργείο εμπορίου, παραλήψεις εισπράξεων απαιτήσεων της εταιρίας κατά των οφειλετών αυτής μετόχων ή τρίτων,

δανειοδοτήσεις προς τρίτους άνευ επαρκών εγγυήσεων ή καθ' υπέρβαση της πιστοδοτικής δυναμικότητας της εταιρίας, γενικώς δε εμπίπτει εις τον εν λόγω έκτακτο έλεγχο κάθε πράξη ή παράληψη θέτουσα σε κίνδυνο αυτή την ίδια την υπόσταση της εμπορικής επιχειρήσεως έστω μη επιχειρηθείσα υπό μελών του ΔΣ αλλά υπό των διευθυντών ή του εν γένει διοικητικού προσωπικού της ΑΕ.

Ο έκτακτος έλεγχος αποκαλούμενος και έλεγχος διαχειρίσεως αποτελεί ευρύτερη έννοια του τακτικού ή κατ' άλλη ονομασία λογιστικού ελέγχου και αντιτίθεται υποχρεωτικώς σε ορκωτό ή ορκωτούς λογιστές, εφ' όσον η ελεγχόμενη εταιρία έχει τακτικό ελεγκτή από το Σώμα Ορκωτών Λογιστών. Οι ελεγκτές των ΑΕ προέρχονται από τους ανώτερους υπαλλήλους της τράπεζας της Ελλάδας και της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδας και από ανώτερους υπαλλήλους του κράτους εν ενεργεία ή συνταξιούχων. Προ της αναλήψεως των καθηκόντων αυτών δίνουν τον όρκο του δημοσίου υπαλλήλου ενώπιον του Υπουργού του Εμπορίου ή άλλης υπ' αυτού εξουσιοδοτημένης αρχής, θεωρούνται δε κατά την άσκηση του ελέγχου δημόσιοι υπάλληλοι. Οι ελεγκτές αυτοί οφείλουν όσο το δυνατόν ταχύτερα να περατώσουν το ανατιθέμενο κάθε φορά σε αυτούς έργο του ελέγχου, παύονται δε δια αποφάσεως του Υπουργού του Εμπορίου σε περίπτωση μη ευόρκου ή αμελούς εκπληρώσεως των καθηκόντων αυτών. Τόσον ο διορισμός όσο και οι τυχόν παύσεις τους δημοσιεύονται στο δελτίο ΕΠΕ και ΑΕ.

Η αμοιβή των ελεγκτών καθορίζεται μετά το πέρας του ελέγχου από τον Υπουργό Εμπορίου, καταβάλλεται δε υποχρεωτικώς από την ελεγχθείσα εταιρεία. Οι ελεγκτές Α.Ε. υποχρεώνονται σε τήρηση πλήρους εχεμύθειας περί των παρ' αυτών παρατηρηθέντων στην λειτουργία της επιχείρησης έχοντας και ποινική ευθύνη ως προς αυτό.

Προς ολοκλήρωση των ανωτέρω εκτεθέντων αναφορικώς προς τον έλεγχο της ΑΕ θεωρούμε σκόπιμο να τονίσουμε τα εξής σημεία αναφορικώς προς το διέπον τους ορκωτούς λογιστές καθεστώς:

Δια του ΝΔ 3329/55 συνεστήθη το «Σώμα Ορκωτών Λογιστών», που διοικείται και ελέγχεται υπό εποπτικού συμβουλίου και εις το οποίο ανήκουν μεταξύ άλλων και οι ακόλουθες ιδιότητες: α) διορισμός ορκωτών λογιστών, βοηθών και δοκίμων ορκωτών λογιστών, β) έκδοση κανονισμών και γενικών οδηγιών αφορώσων την άσκηση του επαγγέλματος, γ) άσκηση εποπτείας και ελέγχου επί του σώματος του υπ' αυτού ασκουμένου έργου, δ) άσκηση πειθαρχικής εξουσίας και απόφαση διαγραφής εκ του σώματος κατά τις οικίες διατάξεις.

Ας σημειωθεί πάντως ότι τα μέλη του Σ.Ο.Λ. έχουν ατομική ευθύνη αποζημίωσης κατά τις διατάξεις του αστικού δικαίου επί παραβάσεως των καθηκόντων των κατά την διενέργεια του ελέγχου αν και υποδεικνύονται υπό του εποπτικού συμβουλίου του σώματος. Οι ορκωτοί λογιστές, οι βοηθοί, και δοκιμοί υποχρεούνται να τηρούν αυστηρή τεχευμένη περί των όσων ήθελαν λάβει γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και θεωρούνται ότι ασκούν δημόσιο λειτουργήμα. Τιμωρείται δια χρηματικής ποινής ή δια φυλακίσεως ή και δι' αμοτέρων των ποινών τούτων κατά τις ειδικότερες διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας περί Σ.Ο.Λ., κάθε διευθυντής ή κάθε υπάλληλος της εταιρίας που αρνείται να παράσχει στους ορκωτούς λογιστές πληροφορίες στοιχεία ή παρεμβάλλει οπωσδήποτε δυσχέρειες στην άσκηση του ελέγχου απ' αυτούς. Η αμοιβή των ορκωτών λογιστών καταβάλλεται όχι σε αυτούς ατομικώς αλλά στο Σ.Ο.Λ., σε περίπτωση δε καθυστέρησης εισπράττεται αναγκαστικώς κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. περί δημοσίων εσόδων. Τα μέλη του Σ.Ο.Λ. μισθοδοτούνται απ' αυτό σύμφωνα προς την παρ. 4 άρθρ. 14 Ν.Δ. 3329/55. Ο διορισμός των ορκωτών λογιστών γίνεται δι' αποφάσεως του ΕΣ δημοσιευομένης εν περιλήψει δια της εφημερίδας της κυβερνήσεως, τα δε προσόντα διορισμού καθορίζονται στο άρθρο 10 ΝΔ 3329/55.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΚΟΣΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΕΞΟΔΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ Α.Ε.

Σήμερα τα έξοδα συστάσεως Α.Ε. ανεξαρτήτως των κεφαλαίων τους ανέρχεται:

1) Δικαιώματα συμβολαιογράφου δρχ.25.000 και 100 πάγιο. Από τις 25.000 οι 12.500 αποδίδονται από το συμβολαιογράφο στο ταμείο Συντ. Νομ. Περί των δικαιωμάτων τούτων όρισε τα άνω ποσά , εν όψη της παρ. 1 άρθρου 95 Νόμου 670/1977, Περί Κώδικα Συμβολαιογράφων, η από 11 Μαΐου 1981 κοινή απόφαση των Υπουργών Συντονισμού , Δικαιοσύνης και Οικονομικών, δημοσιευθείσα στο τεύχος Β, Εφ, Κυβερνήσεως, υπ. Αριθ. 269 της 11.5.1981. Κατά την απόφαση αυτή «επί καταστατικών των Ανωνύμων Εταιριών πάγιο δικαίωμα εκατό(100) δρχ. Και αναλογικό δικαίωμα σε ποσοστό 2% επί του μετοχικού κεφαλαίου μη δυνάμενο να υπερβεί τις 25.000 δρχ. « Δεδομένου ότι το κατώτερο μετοχικό κεφάλαιο Ε.Ε. ανέρχεται σε 5 εκ. Δρχ. Το αναλογικό 2% ανέρχεται σε 100.000 δρχ. , εν τούτοις η ως άνω κοινή απόφαση ορίζει ότι δεν μπορεί να υπερβεί τις 25.000 Η διατύπωση θα ήταν πλέον εύστοχος εάν ορίζονταν ότι τα δικαιώματα ανέρχονται σε 25.000 δρχ. Χωρίς να αναφέρεται ως αναλογικό δικαίωμα «εις ποσοστό 2/ο» .

2) Δια τη δημοσίευση στο δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε. από 1.1.1981 (ΦΕΚ, τεύχος β', 1050 της 10 Οκτωβρίου 1980) καταβάλλονται 18.000 δρχ. (Πλέον 900 δρχ. Υπέρ του ταμείου Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Εθνικού Τυπογραφείου βάση των Ν.1878/1944 και 224/1947, ήτοι 5% επί του ποσού του τέλους). Το ποσό τούτο , παρά τις αντιρρήσεις κάποιων, εξακολουθεί να καταβάλλεται και μετά τον Α.Ν. 148/1967 και το Ν.Δ. 34/1968, διότι θεωρήθηκε ως ανταποδοτικό τέλος για τα έξοδα δημοσιεύσεως και δεν εφαιρέθη ρητώς από του ν.δ. 3765/1968, όπως γινόνταν παλαιότερα με το άρθρο 12 του ν.δ.3765/1957. Στα έξοδα πρέπει

να προστεθεί και η αμοιβή του δικηγόρου ο οποίος συντάξε το σχέδιο του καταστατικού (1% του κεφαλαίου μέχρι κεφαλαίου 5 εκατομμυρίων και πέραν αυτού επί 0,50% του επιπλέον κεφαλαίου).

Εάν το εταιρικό συντάσσεται εκτός της περιφέρειας της τέως διοικήσεως Πρωτεύουσας , κατά την σύνταξη του συμβολαίου απαιτείται πάντοτε η παράσταση Δικηγόρου και σύναψη σε αυτό σχεδίου υπογεγραμμένου απ' αυτόν , η δε υπογραφή να είναι θεωρημένη υπό του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου .

Εάν το κεφάλαιο ανέρχεται σε 5.000.000 δρχ. Και το συμβόλαιο συντάσσεται στην περιφέρεια της διοικήσεως Πρωτεύουσας δεν είναι υποχρεωτική η παράσταση δικηγόρου κατά την σύνταξη αυτού, είναι όμως υποχρεωτική η παράσταση και η υποβολή σχεδίου στον δικηγορικό σύλλογο εάν το κεφάλαιο ανέρχεται σε 5.000.001 δρχ. Και άνω. Ήδη απαιτείται και να συναφθεί Γραμμάτιο του Δικ. Συλλόγου περί προεισπράξεως της αμοιβής του συντάξαντος το σχέδιο δικηγόρου. Κατά την κρατήσασα άποψη στις απαλλαγές του α.ν. 148/1967 και ν.δ. 34/1968 δεν περιλαμβάνεται και ο φόρος μεταβιβάσεως ακινήτων, οσάκις εισφέρεται ακίνητο εις την συνιστώμενη Α.Ε. Αντιθέτως, στις περιπτώσεις που ο νόμος εκφράζεται ρητώς , επί εισφοράς ακινήτου δεν καταβάλλεται φόρος μεταβιβάσεως , ως λ. Χ. Προβλέπει το ν.δ. 1297/1972, περί μετατροπής και συγχώνευσης επιχειρήσεων, το ν.δ. 4002/1959 (άρθρο 4) , ως αντικαταστάθη υπό άρθρου 18 , ν.δ. 4231/1962 το ν.δ. 27/1965 , το ν.δ.4087/1960. Δεν ισχύουν πλέον το π.δ. της 24/9/1932, το άρθρο 12 του νδ. 3765/1957, ο α.ν. 543/1968, ο ν.843/1971. Το ν.δ. 1297/1972 ισχύει παρά τα εν υπό του νόμου Ν.849/1978 μέχρι της 31/12/1982. Η Α.Ε διαφέρει της ΕΠΕ διότι στις ΕΠΕ απαγορεύεται τα εταιρικά μερίδια να παρασταθούν δια αξιόγραφων των μετοχών ως έτη των ΑΕ (άρθρα 1 παρ.27 ν.3190/1955)⁸

Το κόστος παραβόλου για την δημοσίευση στην Α.Ε εξαρτάται από τον κωδικό που έχει κάθε φορά.

Κωδικός	2531	130000 δρχ.
Κωδικός	3512	6500 δρχ.
Κωδικός	3531	9100 δρχ.

ΕΞΟΔΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ Ε.Π.Ε

Τα έξοδα της ΕΠΕ είναι 6% επί του εταιρικού κεφαλαίου της περίπου. Είναι ουσιαστικά πολυέξοδη. Αναλυτικά, τα έξοδα σύστασης είναι (για ΕΠΕ) με εταιρικό κεφάλαιο 200.000 στην Αθήνα:

1) Χαρτόσημο 2,4%	=4.800
2) Ταμείο Συντ. Νομικών 1%+0,5%	=3.000
3) Ταμείο Πρόνοιας Δικηγ. 1%	=2.000
4) Δικαιώματα Συμβολαιογράφου	=1.000
5) Δημοσίευση στο δελτίο ΑΕ&ΕΠΕ	=1.000
6) Ταμείο Αλλήλ. Υπαλ.Εθνικού Τυπογ	=50
7) Δημόσ. Στο πρωτοδικείο	=700

ΣΥΝΟΛΟ

12.500

Τα έξοδα αυξομοιώνονται κάθε φορά. Περίπου είναι 6 με 6,5% επί του εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε.

Έτσι μόνο η ΕΠΕ αποχτά τη νομική προσωπικότητα (άρθρο 9, Ν. 3190/55).

Αν δεν γίνουν όλα αυτά η ΕΠΕ κηρυσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση που προκαλεί καθέναν (που έχει έννομο συμφέρον).

Το κόστος παραβόλου για τη δημοσίευση στην ΕΠΕ εξαρτάται από τους παρακάτω κωδικούς:

Κωδικός	2531	70000 δρχ.
Κωδικός	3512	3500 δρχ.
Κωδικός	3531	4900 δρχ.

Ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου και στην ΑΕ και στην ΕΠΕ γίνεται με την πιο κάτω δήλωση. Στην αξία πράξης που υπόκειται στο φόρο αναγράφεται το ποσό του κεφαλαίου που μπαίνει στην εταιρία. Ο συντελεστής του φόρου είναι 1,1% . Το οφειλόμενο ποσό είναι ο πολλαπλασιασμός του κεφαλαίου με τον συντελεστή του φόρου.

ΔΗΛΩΣΗ*

Καταβολής φόρου στη συγκέντρωση κεφαλαίων

Στοιχεία
 υπόχρεου

Επωνυμία

Μορφή επιχείρησης (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., κ.λ.π.)

Αντικείμενο εργασιών

Διεύθυνση επιχείρησης

πόλη οδός αριθ. ταχ. κωδ. τηλ.

Πράξη που υπόκειται στο φόρο (σύσταση, αύξηση, μετατροπή κ.λ.π.)	Αξία πράξης που υπόκειται στο φόρο	Συντελεστής του φόρου 1%	Οφειλόμενο ποσό	ΚΑΕ
		Προσαύξηση εκπρόθεσμου ...		
		Σύνολο δρχ.		

.....19.....

Ο Δηλών

Θεωρήθηκε19..... Ο Οικον. Έφορος	ΔΗΜ. ΤΑΜΕΙΟ ΕΛΕΓΚΤ. ΕΣΟΔΩΝ ΕΚΔΟΤΗΣ ΓΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΔΡΧ.	Εισπράχθηκαν δρχ.19.. Ο Διαχ/τής Ταμείου
--	--	---

*Η δήλωση υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**1 ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕ-ΠΕΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ν.3190/1955
ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ , ΚΑΡΑΝΤΖΑΣ 1994**

**2 ΚΩΔΙΚΟΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΑΕ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ
ΕΥΘΥΝΗΣ (μετά των ειδικών νόμων) , έκδοση 6^η, εκδοτικός οίκος
«ΠΑΜΙΣΟΣ» Συλλογή διευθυνόμενη υπό Χρήστου Ν. Τότση.**

**3 ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ , ΧΡΥΣΑΦΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
,ΠΑΤΡΑ 1996.**

**4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΜΩΝ, Ι.Κ.
ΣΚΑΝΔΑΝΟΠΟΥΛΟΥ , ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ 1963**

**5 Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ,
Ι. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ-τ. δικηγόρος -οικονομολόγος. Πτυχιούχος
ΑΣΟΕΕ Νομικής Σχολής Αθηνών MASTER OF ARTS . Πανεπ.
LEEDS Αγγλίας Αθήνα 1981.**

**6 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ,ΔΗΜ. Α. ΚΡΙΜΠΑΣ, εκδ. Σμπίλιας «Το
Οικονομικό» Αθήνα 1992**